

TRUMANAS KRITIKUOJA IKES NERYŽTINGUMA

PRARADUS ALŽERIJĄ, PRANCŪZIJOS KILTŲ KOMUNISTŲ REVOLIUCIJA

Šalis susidėję su Sovietais, pranašauja jos premieras Maurice Bourges-Maunoury

PARYŽIUS. — „Jūs amerikiečiai neįsivaizduojate, kad Prancūzijos kiltų revoliucija, jei mes netektume Alžerijos“, dėstė Prancūzijos ministras pirmininkas Maurice Bourges-Maunoury Amerikos žurnalistui Victor Riesel.

„Prancūzijos netektume ne tik mes, jos vadai, bet ir jūs. Prancūzai pasileistų į gatves, kaip kad jie yra ne kartą darę. Revoliucijoje, nukreiptoje prieš Vakarus, jie mus pavarytų, kam mes leidome jiems vieniems kariauti su Alžerijos sukilėliais. Prancūzai nusigriežtų į Rytų, į Sovietų Sąjungą“.

Sovietų ranka Alžerijoje

Tais žodžiais premieras paaiškino Sovietų vaidmenį Alžerijos revoliucijoje, o daugelis amerikiečių to nepaiso, kaip mes nepaisėme įspėjimų dėl 38-tos paralėlės Korėjoje prieš 1950 m. birželio 25 d. (tą dieną komunistai įsiveržė į Pietų Korėją), rašo nuo savęs Victor Riesel.

Premiero aiškinimu, Sovietai nori, kad karas Alžerijoje užsiųstų gana ilgai, nes Maskva dar nėra pasiruošusi perimti Šiaurės Afrikos valdymą į savo rankas. Bet jie tam ruošiasi. Apie trečdalį paramos Alžerijos sukilėliai gauna iš Sovietų.

Sovietams yra už ką kovoti. Prancūzijai netekus Alžerijos, Vakariai netektų Šiaurės ir veiktų visos Afrikos. Prancūzai prarastų naujus fabrikus ir alyvos šaltinius Saharoje. Po to turėtų iš Afrikos kraustyti ir angalai su belgiais.

O Belgų Kongas aprūpina Ameriką uraniu, kuris reikalingas atomei energijai ir atominiams bomboms. Gi šios atominės bombos sulaukė Chruščevą nuo puolimo ir verčia jį tik loti.

Sen. Douglas apie pietų valstybių izoliacionizmą

WASHINGTONAS, D. C. — Savaitinė televizijos ir radijo programoje, kuria sen. Paul Douglas (dem., Ill.) turi šeštadieniais, buvo kalbama apie Amerikos pietinių valstybių linkimą į didesnę izoliacionizmą.

Sen. Douglas mano, kad pietiečių izoliacionizmas pareina nuo medvilnės ir kitokios tų valstybių pramonės vystymosi, kuriam yra reikalingi apsaugos muitai užsienio prekioms, kad apsaugotų pietinių valstybių pramonę.

Apie bankų priežiūrą

Programoje dalyvavo ir senatoriaus žmona Mrs. Emily Taft Douglas bei senato bankinių operacijų komiteto ekspertas Robert Wallace. Jis vadovavo tyrinėjimams tokių bankinių skandalų, kaip Illinois auditoriaus Orville Hodge. Wallace reikalavo griežtesnės priežiūros valstybių fondams laikyti, sudrausti bankininkus, kurie dovanomis atitinkamiems pareigūnams išgauna didelių pelnus.

Taip antai, Chicago bankininkas Leon Marcus, kuris pavasarį buvo pagrobtas ir nušautas, davė vienam valdžios pareigūnui \$4,600, kad jis įdėtų į jo banką \$1 mil. saugoti valdžios

pinigų. Bankas galėjo tuos pinigus išskolinti už 6% ir uždirbti \$60,000. Illinois valstybės indininko žinioje esą \$200 milijonų.

Grįžo prez. Kuwatly

JAV diplomatas tarsi su turkais, draugiškais arabais

KAIRAS. — Sirijos prezidentas Shukri el Kuwatly sekmdienį grįžo iš Egipto namo. Jis daugiau savaitę laiko gydydėsi Aleksandrijos ligoninėje. Prieš išskrendant Kuwatly dar 2 valandas tarėsi su Egipto prezidentu Nasser.

Ankaroje, Turkijos sostinėje, posėdžiauja su turkais ir Jordanijos bei Irako karaliais specialiai iš Washingtono atsiųstas valstybės sekretoriaus padėjėjas Loy Hendersen. Posėdžių tema yra, kaip izoliuoti prosovietinę Siriją, kad ji nepasidarytų pavojainga komunistų intrygų ir ginklų baze, nukreipta prieš savo kaimynus, draugiškus Amerikai ir Vakarų pasauliui.

Juristų komisija Vengrijos reikalui

NEW YORKAS (LAIC). — Tarptautinė juristų komisija, kurios būstinė yra Hagoje, Olandijoje, sukvietė keturiolikos valstybių žymiausių juristus svarstyti Vengrijos reikalus ir taisyti klausimus pasisakyti.

Svarstymuose dalyvavo JAV, Britanijos, Kanados, Šveicarijos, Indijos, Brazilijos, Danijos, Vakarų Vokietijos ir kitų valstybių juristai.

Tarptautinė juristų komisija turėjo įtakos ir Jungt. Tautoms, nes raporte skelbiami tų juristų pareiškimai. Komisijos adresas yra: International Commission of Jurists, 218 Buitenhof, The Hague, Netherlands.

Krepia dėmesį į nerusų tautas

WASHINGTONAS (LAIC). — Kongresmanas Michael A. Feighan liepos 25 d. atkreipė kongreso narių dėmesį į tautas, gyvenančias Sovietijoje.

Pirmausia kongresmanas M. A. Feighan priminė Ukrainą, kaip tų mūsų — Amerikos sąjungininką, kovojančią prieš komunizmo despotizmą ir rusų nacionalizmą.

Kongresmanas kongreso rekorduose atspausdino ištisą parskaitą, kurią Brooklyne skaitė Ukrainiečių Kongreso Komiteto vice-pirmininkas Joseph Lesawyer. Paskaitoje Lesawyer sumini ir Lietuvos santykius su Ukraina.

— JAV jaunuoliai, iš viso 41, nuvykę į Kiniją, pasidalino į partijas — „kairiųjų ir dešiniųjų“.

Prezidentas Eisenhower tarsi su mažumos vadu William Knowland po pusryčių Baltuosiuose Rūmuose. Prezidentas senatoriui pareiškė, jog jis yra labai nusivylęs kongresu.

SSSR tautybių ekonominė komisija

SSSR aukščiausio sovieto nutarimu sudaroma ekonominė komisija. Komisiškai pavesta daryti pasiūlymus ūkiniais, socialiniais, kultūriniais ir statybos klausimais; preliminariniams svarstyti sąjunginių respublikų poreikius, susijusius su ūkinių vienių ar kitų priemonių ūkinėje statybos srityje, taip pat liaudies švietimo, sveikatos apsaugos, miestų ir kaimų sutvarkymo, gyvenamųjų namų ir kultūrinės statybos srityje; ruošti išvadas tautybių tarybai apie tai, kiek pateikiami tvirtinti tarybų sąjungos aukščiausiam sovietui liaudies ūkio planai atitinka sąjunginių respublikų ekonominę ir kultūrinę vystimosi eigą.

Savo uždaviniais vykdyti tautybių tarybos ekonominę komisiją gauna iš Tarybų sąjungos ir sąjunginių respublikų valstybinių organų reikalingas medžiagas, pritraukia dirbti nusiimančius ekonomistus ir konsultuojasi savo darbo klausimais su atitinkamomis Tarybų sąjungos ir sąjunginių respublikų ministerijomis, žinybomis bei mokslo įstaigomis.

Tautybių tarybos ekonominė komisija, renkama iš pirmininko ir 30 narių iš tautybių tarybos deputatų tarpo, po du atstovus nuo kiekvienos sąjunginės respublikos.

Tautybių tarybos deputatams, išrinktiems nuo autonominių respublikų, nacionalinių apygardų užtikrinama teisė dalyvauti ekonominės komisijos darbe, svarstant klausimus, kurie liečia atitinkamos autonomijos respublikos, autonomines sritis ir nacionalines apygardas interesus.

Tad toji vadinamoji tautybių ekonominė komisija nėra sąjunginių respublikų nepriklausoma komisija ūkiniams klausimams svarstyti ir juos siūlyti atitinkamoms įstaigoms priimti, bet yra tik tautybių aukščiausio sovieto eilinė komisija įvairiems statybos klausimams svarstyti. Ji nesuteikia jokių naujų sąjunginėms respublikoms teisių, o tik sudaromas naujas biurokratijos aparatas.

Idomu, kad tos komisijos pirmininkais nariais yra tik sąjunginių respublikų tautybių aukščiausio sovieto išrinkti atstovai, o visų kitų autonominių respublikų deputatai, išrinkti ton komisijon, jos posėdžiuose gali dalyvauti, kai svarstomi tokie klausimai, kurie liečia jų srities interesus.

Nuo T. Lietuvos ton komisijon išrinkti tautybių aukščiausio sovieto deputatai Niunka ir Augustaitis. Jiedu abudu yra visiškai patikimi maskvinės politikos „šaravotojai“. Niunka yra komunistų gretose veikęs dar Lietuvos nepriklausomybės metais pogrindy. Tai stažuotas komunistas. Jis yra baigęs Vytauto D. universiteto teisės ar ekonomikos mokslus Kaune.

Pereitą trečiadienį dingusios Dixone, Ill., 3 seserys Gurnsey — 10, 9 ir 9 metų buvo rastos negyvos 50 pėdų gilumo duobėje, kur jos, rattyti, žaidė. Gruetimo cemento fabrikto darbininkai pastaruoju laiku vertė į tą duobę molį ir kitas žemes, gavę uždarinį duobę užlyginti. Darbams vadovavo mergaičių tėvas John Gurnsey. Jis, žmona ir 8 vaikai gyveno netoliese esančioje tralerių stovykloje.

Nusizūdę profesorius Viešbuty Chicago vidurmiesty rastas nusinuodijęs Northwestern universiteto muzikos profesorius Harold Van Horne, 49 metų, iš 1245 Custer ave., Evanston. Jo žmona sako, kad vyras pastaruoju laiku buvo susikrimęs dėl blogos sveikatos. Jis profesorioriaus minėtame universitete nuo 1938 m.

Automobilis įvažiavo į 2 šieno vežimus su vaikais Miss Sharon Feagler, 19 m., iš Ft. Wayne, Ind., įvažiavo automobiliu į du motorvežimus su šieniu ir pilnus vaikų, grįžtančių iš baptistų stovyklos neturtinigiems vaikams prie Dallas ežero.

Nelaimė atsitiko prie Lagrange, Ind., 52 vaikai išlėkė iš šieno vežimų, iš jų 12 buvo sunkiai sužeisti. Ši nelaimė buvo paskutinė iš eilės kitų nelaimių tarp minėtos vaikų stovyklos. Prieš tai vienas vaikas stovykloje nuskendo, kitas susirgo polio ligą, trečias užpuolė peiliu stovyklos vedėjas. (v)

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Rastas lavonas esąs dingusios merginos

Dr. Edward Lynch iš apskrities ligoninės yra įsitikinimo, kad rastas Montrose uoste rastos lavonas yra 15 metų merginos Judith Anderson iš 1520 N. Lotus ave.

Pirma rastos statinėje buvo rastas moters kūnas, be galvos, kojos ir rankos, o paskui kita statinė su minėtomis rūpiuotomis kūno dalimis. Kadangi Dr. Lynch kiek anksčiau gydė Miss Andersen dantis, jis ištyrė rastą galvą, burną ir priėjo šios išvados.

Miss Andersen dingo rugpjūčio 16 d. vakarą, išėjus namo iš draugės, gyvenančios 1019 No. Central ave.

3 sesutės rastos po žeme

Pereitą trečiadienį dingusios Dixone, Ill., 3 seserys Gurnsey — 10, 9 ir 9 metų buvo rastos negyvos 50 pėdų gilumo duobėje, kur jos, rattyti, žaidė. Gruetimo cemento fabrikto darbininkai pastaruoju laiku vertė į tą duobę molį ir kitas žemes, gavę uždarinį duobę užlyginti. Darbams vadovavo mergaičių tėvas John Gurnsey. Jis, žmona ir 8 vaikai gyveno netoliese esančioje tralerių stovykloje.

Nusizūdę profesorius

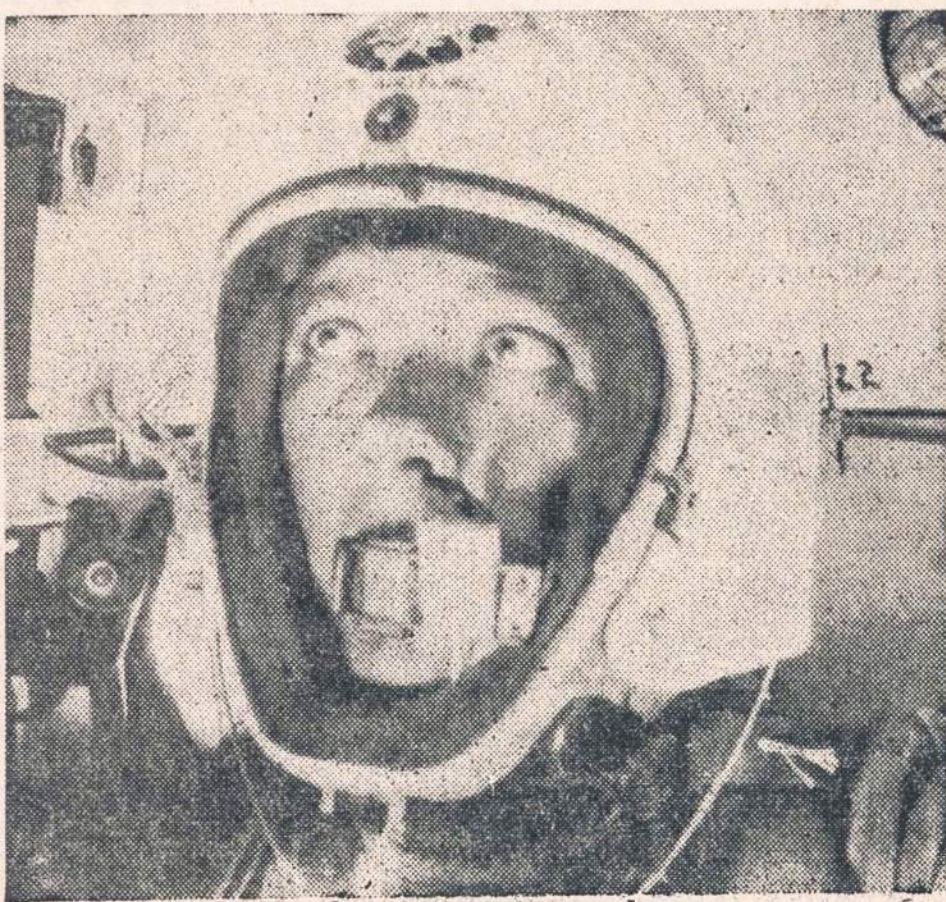
Viešbuty Chicago vidurmiesty rastas nusinuodijęs Northwestern universiteto muzikos profesorius Harold Van Horne, 49 metų, iš 1245 Custer ave., Evanston.

Jo žmona sako, kad vyras pastaruoju laiku buvo susikrimęs dėl blogos sveikatos. Jis profesorioriaus minėtame universitete nuo 1938 m.

Automobilis įvažiavo į 2 šieno vežimus su vaikais

Miss Sharon Feagler, 19 m., iš Ft. Wayne, Ind., įvažiavo automobiliu į du motorvežimus su šieniu ir pilnus vaikų, grįžtančių iš baptistų stovyklos neturtinigiems vaikams prie Dallas ežero.

Nelaimė atsitiko prie Lagrange, Ind., 52 vaikai išlėkė iš šieno vežimų, iš jų 12 buvo sunkiai sužeisti. Ši nelaimė buvo paskutinė iš eilės kitų nelaimių tarp minėtos vaikų stovyklos. Prieš tai vienas vaikas stovykloje nuskendo, kitas susirgo polio ligą, trečias užpuolė peiliu stovyklos vedėjas. (v)

Maj. David G. Simons, aviacijos biologas, kuris baliu išliko virš 102,000 pėdų, yra pasirengęs dar aukščiau kilti. Kildamas į viršų, jis nusifotografavo savo gondoloje.

“LAUKTI IR ŽIURĖTI” POLITIKA DIDINA PAVOJUS PASAULIUI, JAV

Doktrinos nieko nereiškia, jei jos neparemtos jėga, sako buvęs Jungt. Valstybių prezidentas

NEW YORKAS. — Naujoji Vidurinių Rytų krizė, kaip kad dabar pasireiškė Sirijoje, buvo aiškiai pramatoma. Dėlto ji sukėlė išgąsio ir nerimo, kadangi nieko nebuvo padaryta tai krizei sustabdyti.

Šitaip rašo buvęs JAV prezidentas Harry S. Truman. Jis sako: „Įvykiai Sirijoje ir naujas Egipto apginklavimas Sovietų ginklais kelia pavojų mūsų draugų ir sąjungininkų saugumui, o per tai didina pavojų ir mūsų pačių saugumui“.

Komunistus galima prilaikyti

„Mano nuomonė yra tokia“, sako toliau eksprezidentas Truman, kad visą šią komunistų subversiją toje strateginėje srityje buvo galima sustabdyti, jei Jungtinės Valstybės būtų griebsius reikalingos akcijos“.

Trumanas mano, kad ir dabar dar nevēlu sulaukyti Sovietų gresmę laisvajam pasauliui, jei Amerika veiktų energingai, pilnai suprasdama daugelį paliestų faktorių ir glaudžiai bendradarbiautų su sąjungininkais.

„Wait and see“ politika yra pilna pavojų Užsienio politika, paremta dėsniu „palauksime ir pažiūrėsime“, kai toji politika reiškia laisvojo pasaulio gyvenimą arba mirtį, yra pavojinga, pripažįsta Trumanas.

Jis rašo: „Niekas negali būti klaidingesnis, kaip „doktrina“ už kurios nėra noro griebtis va doavavimo, kol auka nepaprasto pagalbos“ (tokio turinio yra vadinama Ikes Vidurinių Rytų apsaugos doktrina). „Įvykiai gali taip skubiai riedėti, kad aukš gali būti paversta satelitu subversijos ar staigaus perversmo pagalba“.

Reikia tvirtos vadovybės „Doktrina gali būti efektyvi tik tada“, sako Trumanas, jei jos vadovybė yra ryžtinga ir pasirodusi paremti doktriną pakankama jėga“.

Ir prezidentui Monroe buvo aišku, kad jo doktrina būtų buvusi tik tušti žodžiai, jei anglų karo laivynas nebūtų davęs užtikrintą, kad doktrina bus nedelsiant padaryta efektyvi.

Trumanas kalba iš patyrimo

Prisimindamas savo vardą doktrina Graikijai ir Turkijai apsaugot (pats Trumanas norėję pavadinti Amerikos doktriną), buvęs prezidentas sako 1947 metais užtikrinus Graikijai ir Turkijai apsaugą nuo komunizmo, Amerika turėjo daug divizijų Italijoje, Vokietijoje ir kitur netoliese, o laivynas Vidurinio jūroje buvo savo galybės aukštumoje.

Sovietai žinojo, kad Amerika nebelfuoja, kad mes esame pasirodę paremti savo politiką jėga, jei būtų reikalinga.

Ar Ike būtų kariavęs Korėjoje?

Ar prez. Eisenhoweris, kuris po pirmo nominavimo pažadėjo baigti Korėjos karą bet kuriose sąlygomis, būtų turėjęs Trumano drąsumo pastoti komunistams kelią Tol. Rytuose. yra didelis klausimas. Eksprezidentas Trumanas ra-

šo, kad sustabdžius Sovietų ėjimus į Vakarų Europą ir Vid. Rytus, Kremlius pasuko savo ekspansijos kelią į Tolimuosius Rytus, norėdamas pirma užkariauti Korėją tolesniam šuoliui į Japoniją.

„Susitarę su Jungtinėmis Tautomis, mes veikėme“ rašo Trumanas, ir veikėme nieko nelaukiant, bet ir tai pasirodė kuone pervėlu“.

Grėsmė visai Europai Harry S. Truman ragina šaukti JT Saugumo Tarybą ir svarstyti Sovietų grėsmę V. Rytuose. Jei Maskvai pavyktų įgyvendinti savo šimtmetinį troškimą, įsigalėti Vid. Rytuose ir paimti į savo rankas tos srities išteklis (alyva), mes galime netekti visos Europos, įspėjo Trumanas.

Iš savo ilgų metų patyrimo Trumanas priėjęs išvados, kas Sovietai turi judėti pirmyn, kai Amerika neparodo savo aiškaus nusistatymo.

Ką būtų darę Ike dėl Irano? Buvęs prezidentas Trumanas pasakojo, kaip jis elgėsi su Stalinu ir Molotovu, kai šiedu, karui pasibaigus, atsisakė pasitraukti iš Šiaurinio Irano, „draugiškai okupuoto“ karo metais.

Trumanas painformavo Stalimą, kad jis davė įsakymą JAV armijos, jūrų ir oro pajėgų valdams pasiroditi karui su Sovietais dėl Šiaurinio Irano. Stalinas įsakė raudonajai armijai apeisti Irano teritoriją.

Trumanas mano, kad prez. Eisenhoweris ir dabar gali panašiu būdu išgelbėti suklaidintus žirus ir egiptiečius nuo tokių Sovietų užmačių, kokias jie turėjo Irane.

H. Fast nebeteko Sovietų malonės

Stalino laureatą už tsimetimą nuo komunistų

MASKVA. — Sovietų rašytojų laikraštis „Literaturnaja Gazeta“ bolševikiškai išplūdo Amerikos rašytoją Howard Fast, kuris dar neseniai buvo aikomas labai „pažangiu“ amerikiečių romanistu ir apdovanojtas 1953 m. Stalino literatūrine premija (\$25,000).

Mat, Fast šį pavasarį, paveiktas Sovietų brutalių įvykių Vengrijoje ir antisemitizmo Sovietų sąjungoje, pasitraukė iš komunistų ir iškritikavo Sovietų sistemą, kaip baisią tironiją.

Daug Fasto knygų Sovietai buvo išvertę į rusų ir kitas kalbas ir išplatino. Po pasmerkimo jo knygoms, turbūt, bus išmestos iš bibliotekų.

— Pravda, Kremliaus dienraštis, parašė apie naująjį JAV ir jos sąjungininkų projektą atominių ginklų bandymams sustabdyti kaip apie nenaudingą pasiūlymą.

KAS IR KIEK PAGAMINTA LIETUVOJ PER PIRMAJĄ ŠIŲ METŲ PUSMETĮ

LIETUVOS STATISTIKOS VALDYBA PATIEKĖ ATASKAITĄ

(ELTA) Lietuvos statistikos valdyba rugpjūčio 3 d. paskelbė platų pranešimą apie pramonės, prekybos, žemės ūkio, transporto, statybos, kultūros ir sveikatos apsaugos valstybinio plano įvykdymą per pirmąjį šių metų pusmetį.

Kaip sovietinėje praktikoje įprasta, valstybinio plano įvykdymai ir šiame pranešime žymimi neabsolutiniais skaičiais, o procentais. Tačiau apie eilę gaminių paduodama ir tikrieji skaičiai (kiek sovietinės statistikos skaičiai iš viso gali būti "tikri").

Statistikos valdyba teigia, kad pirmojo pusmečio bendrosios gamybos planą visa Lietuvos pramonė įvykdė 109 procentais. Pačiame Vilniaus mieste pasiekta tik 104%. Klaipėdoje 105%, Kaune 106%, šiauliuose 112%, Panevėžyje 124%. Iš perduotų Liaudies ūkio tarybai pramonės šakų mažiausią gamy-

bos nuosimtį pasiekė Maisto pramonės valdyba (101) ir Priešgaisrinės apsaugos valdyba (101). Lengvosios pramonės valdybos įmonės pagaminusios 103%, mašinų pramonės valdybos įmonės 102%.

Metant žvilgsnį į atskirų pramonės šakų stambesnes įmones, matosi, kad jos ne visos planus įvykdė. "Komunaro" žemės ūkio mašinų gamykla pagamino tik 90% to, kas buvo numatyta, Vilniaus platus vartojimo elektrotechnikos reikmenų gamykla pasiekė tik 86%, "Raudonosios vėliavos" fabrikas 85%. Statistikos valdyba savo pranešime pastebi, kad "lengvosios pramonės valdybos įmonės ne visiškai įvykdė medvilninių, lininių ir šilko audinių, odinės ir veltinės avalynės gamybos planą". Atsiliko eilė įmonių ir darbo našumo kėlimo planus vykdant. ("Eltos" elektrotechnikos reikmenų gamykla, "Ąžuolo" baldų

fabrikas, "Elnio" odų avalynės kombinatas. Giedrio vardo kailių fabrikas, "Masčio" trikotažo fabrikas, Alekso stiklo gamykla, "Rūtos" konditerijos fabrikas, šiauliuose ir kitos).

Kas pagaminta

Kai kurių gaminių plano vykdymas žymimas Statistikos valdybos pranešime ir absoliutiniais skaičiais. Per pirmąjį 1957 metų pusmetį Lietuvoje buvo pagaminta:

Elektros energijos 363 mil. kilovatvalandžių, durpių 1,142 tūkst. tonų, elektromotorių 167,000, elektros skaitiklių 596,000, apšildymo katilų 19,000 kv. metrų, apšildymo radiatorių 43,000 kv. metrų, enaliuotų vonių 44,000, drenažo vamzdžių 14.4 mil. vienetų, kalkių (neskaitant pagamintų kolchozuose) 73,000 tonų, plytų (neskaitant pagamintų kolchozuose) 113 milijonų, statybinio gipso 8,000 tonų, dėžių 9,000. Padarinės miško medžiagos išvežimas (per Lietuvos miškų ūkio ir miško pramonės ministeriją) 319,000 kub. metrų. Popieriaus pagaminta 22,000 to, kartono 15,000 to, arklinių akėčių 14,000, lovų 25,000, dviračių 81,000, lininių audinių 2.7 mil. metrų, medvilninių audinių 6.3 mil. metrų, vilninių audinių 2.4 mil. metrų, šilkinų audinių 4.4 mil. metrų, kojinių ir puskojinių 14 milijonų porų, trikotažinių baltinių 6.7 mil. vienetų, viršutinio trikotažo 2.2 mil. vienetų, odinės avalynės 2.4 mil. porų, guminės avalynės 1.4 mil. porų, pramoninės mėsos gamyba (neskaitant kooperatyvinės pramonės įmonių) 14,000 tonų, dešrų gamyba (Liaudies ūkio tarybai perduotose įmonėse) 5,000 tonų, sviesto (neskaitant pagaminto kolchozuose ir namuose) 7,000 tonų, sūrio 697 tonus, nenugriebto pieno produkcija 25,000 tonų, augalinio aliejaus 3,200 tonų, žuvies su-gauta (Liaudies ūkio tarybos žuvies pramonės valdybos žinioje) 37,000 tonų, konservų pagaminta 17 mil. dėžučių, konditerijos gaminių 11,000 tonų, spirito 745,000 dekalitru, popierosų ir cigarečių 4,310 milijonų, muilo 6,700 tonų.

Kai sovietinės įstaigos, spauda ir radijas paprastai skelbia tik procentinius duomenis, šia skelbiami absoliutiniai skaičiai suteikia bent šokių tokį vaizdą apie tikrąją gamybos apimtį, nors, kaip jau minėjome, sovietinės statistikos skaičiai priimtinai tik tam tikru atžvilgiu. Pačioje sovietinėje spaudoje ne kartą buvo iškelti faktai apie plano vykdymo ir skelbiamų gamybos skaičių fiktyviškumą. Iš kitos pusės žiūrint, nėra abejonės, kad kai kurių gaminių planai yra viršijami. Pavyzdžiui spirito gamyba per pirmąjį šių metų pusmetį pasiekusi 167% to, kas buvo pagaminta per perreiktųjų metų pirmąjį pusmetį. O tikraisiais skaičiais imant, šiame per pirmąjį pusmetį buvo pagaminta 745 tūkst. dekalitru, tuo tarpu per visus perreiktus metus tik 1,053 tūkst. dekalitru.

Žemės ūkio gamybos tikrieji skaičiai slepiami.

Lietuvos statistikos valdyba: apie pramoninę gamybą (nors ir ne apie visą) dar pateikia kai kurių tikresnių skaičių, bet apie žemės ūkio gamybą to dažnai vengia. Pastebima, kad šiemet žymiai geriau buvo pasirodžiusi žemės ūkio darbas ir pavasario sėja buvusi atlikta geriausiu laiku. Ir kolchozai ir tarybiniai ūkiai viršiję vasarinių kultūrų sėjos planą. Pagerėjusi ir agrotechnika. Žemė buvusi geriau patręšta. Dideliuose plotuose išalkintos rūgštiesios dirvos. Nors kolchozuose šiemet per pirmą pusmetį paruošta šieno daugiau, negu pernai, "tačiau šienapūtė ir siloso raugimo planas daugelyje kolūkių ir tarybinių ūkių vykdomas nepatenkinamai", sakoma statistikos valdybos pranešime.

Kaip pavyti Ameriką?

Tame pranešime mėginama atsakyti jau ir į klausimą, kurį dar tik neseniai iškėlė partija — "Artimiausiais metais pavyti Jungtines Amerikos Valstijas pagal mėsos, pieno ir sviesto gamybą vidutiniškai vienam gyventojui". Per pirmuosius 6 šių metų mėnesius Lietuvos kolchozuose pieno pagaminta 51,000 tonų arba 75 procentai daugiau, negu per tą patį pusmetį perreiktais metais. 100 hektarų žemės naudumų gauta 37 centneriai pieno, kai pernai per pirmąjį pusmetį buvo gauta po 21 centnerį. Tarybinuose ūkiuose 100 hektarų žemės naudumų gauta 121 centneris pieno, o pernai per tą patį laiką 98 centneriai. Čia ir vėl sovietinės statistikos spraga. Paduoda kolchozų pieno gamybos tikraisiais skaičiais, o sovchozų gamybą jau tik lyginamaisiais skaičiais. Mėsos gamyba Lietuvos kolchozuose 100 hektarų žemės naudumų per 1957 m. pirmąjį pusmetį padidėjusi daugiau kaip du kartus, o iš to skaičiaus kiaušienos net tris kartus. Lietuvos gyvulininkystė sovietinės ūkio sistemos buvo jau tiek susmukdyta, kad toks gamybos pakėlimas šiuolaikiais tikrai gali būti įmanomas. Statistikos valdybos pranešimu, Lietuvos kolchozuose šių metų liepos 1 d. penima 95,000 kiaušinių arba 3.6 kartus daugiau negu pernai. (Nepriklausomoje Lietuvoje 1939 metais buvo 1,192,100 kiaušinių. Iš to skaičiaus vien tik kiaušinių senesnių kaip 6 mėn. buvo apie 400,000! Sovietinei Lietuvai reikėtų pirma pasivytį Nepriklausomos Lietuvos gamybos lygį, o jau tik po to kalbėti apie Amerikos pasivijimą). Gyvulių pristatytą valstybei pusrėčio karto daugiau, o pieno 1.6 karto. Lietuvos žemės ūkis per tą pusmetį gavęs apie 2,000 traktorių. Bet mechanizacijos praktikoje esą dar daug trūkumų. Visus šiuos statistinius davinius galėsime lyginti kaip turėsime davinius bent už 3-4 metus. Patikrinus padidėjimo % atskirose gamybos šakose kyla labai riktų abejonių dėl šių davinių tikrumo.

Transportas ir ryšiai, prekyba

Krovinių apyvarta palyginus su perreiktųjų metų pirmuoju pusmečiu padidėjusi 31 procentu, o

keleivių pervežimas 41 procentu.

Tuo laikotarpiu toliau buvo telefonizuojami kolchozai ir apylinkių tarybos. Vilniaus mieste esą baigta išplėsti 10,000 numerių automatinė telefono stotis. Atiduota bandomajam eksperimentui ir dalis naujos televizijos stoties Vilniuje.

Mažmeninė prekyba apyvarta per tą pusmetį padidėjusi vos tik iki 112-113% numatyto plano, bet maisto ir pramonės prekių (sugretinamomis kainomis) esą parduota gyventojams 24% daugiau, negu pernai. Žinant sovietines kainų manipuliacijas, sunku spręsti, kiek gyventojai iš tikro daugiau prekių gavo. Pranešime ypač pabrėžiama, kad per tą pusmetį padidėjęs pardavimas ypač šių maisto prekių: Mėsos, žuvies, dešrų, sviesto, pieno ir pieno produktų, kiaušinių, cukraus, miltų, bulvių ir daržovių. Tai reikėtų kad gyventojai bent šiek tiek galėjo geriau maitintis negu anksčiau. Padidėjęs ir kai kurių pramonės gaminių pardavimas. Bet statistikos valdybos pranešime atvirai pripažįstama: "Tačiau, nors svarbiausių prekių pardavimas padidėjo, gyventojų paklausa eilei prekių buvo patenkinama dar nepilnutinai".

Kultūra ir sveikatos apsauga

Statistikos pusrėčio pranešimas paličia ir šias sritis: Per tą pusmetį vidurinės mokyklas baigė (įskaitant darbininkų jaunimo mokyklas ir suaugusiųjų kursus) ir brandos atestatus gavė daugiau kaip 9,500 žmonių. Aukštosios mokyklos, technikos mokyklos ir kitos vidurinės specialiosios mokyklos (įskaitant neakivaizdinius skyrius) išleido apie 10,000 jaunų specialistų.

Kino įrengimų tinklas esąs plečiamas. Kino lankymas padidėjęs 15%. "Toliau buvo stambinami ir tvarkomi klubai kaimo vietovėse". Matyt bolševikai vieton smulkų "raudonųjų kampelių", kurie savo tikslo nepasiekė, dabar stengiasi įrengti stambesnius "kultūrinius".

Socialinio aprūpinimo skyriai per tą pusmetį paskyrę pensijas 9,000 asmenų, iš kurių daugiau kaip 3,000 esą senatvės pensininkai. Gydyimo įstaigose padidėjo lovų skaičius.

Stat. valdybos pranešimas baigiamas informacija, kad per tą pusmetį "respublikos liaudies ūkiui darbo rezervų mokyklose paruošta 3,500 kvalifikuotų darbininkų". Gaila, kad nepaaiškinta, kuris skaičius iš šių paruoštųjų specialistų buvo paliktas Lietuvoje, o kuris išvežtas į Kazachstaną ir kitur.

Lietuva kitų respublikų tarpe

Ne iš Lietuvos Statistikos valdybos pranešimo, bet iš Maskvoje paskelbtos visąsąjunginės plano vykdymo apyskaitos sužinoma, kad, palyginus su perreiktųjų metų pirmuoju pusmečiu, Lietuvos gamyba per šių metų pirmąjį pusmetį procentualiai daugiau padidėjusi, negu bet kurios kitos Sovietų Sąjungos respublikos. Pavyzdžiui Rusijos gamyba lyginamuoju laikotarpiu padidėjusi 9%, Ukrainos 10%, Estijos 13%, Gudijos 16%, Latvijos 17%, Lietuvos gamyba pakilusi 23%. Tai reikėtų, kad Lietuva tuo laikotarpiu savo gamybos augimu pralenkė visas kitas Sovietų Sąjungos respublikas. Tačiau šio Lietuvos "rekordo" tenka ir antrą medalio pusę atvesti, būtent kaip žema ir kaip bloga buvo tvarkoma Lietuvos gamyba perreiktais metais, kad ji galėjusi tiek daug padidėti. Normaliose sąlygose toks gamybos padidėjimas, kaip jis parodomas, jokiam tautos ūkyje neįmanomas.

Gėlės Mylininkas, Vestuvams, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gėlininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapio papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama: Viskas Pasaulio Dalls
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvams, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

LIŪDESIO VALANDOJE SAUKITE
MAZFIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
* * * SKIROS VASINAMOS KOPLYČIOS
6845 S Western Ave. RE 7-8600-3601
Gyvenantiesiose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga.
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741—1742 ir Lafayette 3-9851
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: Lafayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus
Laidotuvių Direktorius
PILNAS LAIDOJIMO PATARAVIMAS SU KARSTU:
nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau
1410 So. 50th Ave.
Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 South Western Avenue Tel.: Grovehill 6-2345-4
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1640 W. 40th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-0672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAyette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3315 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: Olympic 2-5245 — Townhall 3-9687

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ RAIJIE ŽINO, KAD NAUSROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIE-PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, AUGUST 26, 1957

MOVING
APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
(Nauji daiktai, trokiai - Naujų krovinių ir krovinių įkėlimas)
Išgų metų patyrimas - Pajū ir sakinėgas patamavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Willbrook 5-9209

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Nariai
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.
CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6245 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS
Grovehill 8-7575
CONTINENTAL SAVINGS & LOAN ASSN.
4559 SOUTH PAULINA STREET CHICAGO, ILLINOIS
YArds 7-0145
CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS
Lafayette 3-1083
DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Cliffside 4-0104
ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS
Townhall 3-8131-2
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Haymarket 1-2028

Little girls beget big heartaches

From the moment they're born, girls are a lot of trouble. Little ones wiggle too much. Big ones shed too many tears. And Mothers and Dads never stop worrying about them as they take each difficult step from babyhood to adulthood.

Is your little girl starting school this year? If so, she's taking her first step towards growing up. There's so much you want her to learn. So many things she needs to know to grow up into the kind of wife and mother you want her to be.

One of the important lessons for your daughter to learn is the meaning of thrift and the value of a regular savings program. And that's what the U.S. Treasury's School Savings Program will teach her.

By the purchase of 10¢ and 25¢ Savings Stamps in their schools, children can save up for U. S. Savings Bonds of their very own. Is your child's school participating in this important program? Why not speak to your principal, school superintendent or P.T.A. group about it? And start the U. S. School Savings Program in your school today!

Your Savings Bonds State Director will gladly help you. Phone or write him—or contact the Savings Bonds Division, U. S. Treasury Department, Washington 25, D.C.

U. S. Savings Stamps point the way you want your child to grow!

The U. S. Government does not pay for this advertisement. The Treasury Department thanks you for your patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VORKUTOJE JAU 1951 M. MASINIAI ŠAUDĖ SUKILUSIUS DARBO VERGUS

Pasikalbėjimas su neseniai iš Sovietų S-gos grįžusiais ispanais. "Lietuviai buvo geri žmonės". Susitikimai su liet. tremtiniais.

(ELTA) "Eltos Informacijų" bendradarbis Madride turėjo progos pasikalbėti su dviem jaunais ispanais, buvusiais savanoriais Rytų fronte, Sr. Acevedo ir Sr. Rodriguez, kurie kartu su keliolika kitų ispanų prieš porą mėnesių grįžo iš Sovietų Sąjungos. Jau pačioje pradžioje ispanai pareiškė, kad savo vergijos metais jie sutiktus lietuvius pažinę tik iš gerosios pusės, nes lietuviai buvę geri žmonės.

"Geriau mirti, negu taip kentėti"

Sovietams į nelaisvę ispanai patekę prie Ilmenio ežero, kur tada (1943 m. vasario mėn.) siautė dideli šalčiai, kartais iki 40-45 laipsnių. Nepratusiems prie tokių šalčių ispanams tai buvo tikras siaubas. Jei mūšiai prie Ilmenio ežero ir į pietus nuo Leningrado buvo žiaurūs, tai likimas tų, kurie pateko į Sovietų nelaisvę, buvęs dar žiauresnis. "Pamatėme savo akimis ir patyrėme patys visą bolševikinio režimo žiaurumą ir visą civilizotiems vakariečiams visiškai nepažįstamą sovietinių metodų baisumą. Pirmiausiai mus pradėjo visai fiziškai kankinti: mušti, spardyti, stumdyti, risti prie rogių, velkant mus per sniegą kartais net keletą kilometrų. Vieni masiniai buvo vežami į stovyklas, kiti pateko sunkiems darbas Leningrado apylinkėse ir kitur. Daugelis iš mūsų, pamatę tokių Sovietų "demokratišką" elgesį su mumis ir su kitais belaisviais, panorę geriau mirti vietoje, negu ilgiau kentėti tokiose baisiose sąlygose. Mūsų mirusiuosius palikdavome išsėti pakelėse, ar prie koncentracijos stovyklų, ar kur nors kitur sniege ar po vėlna, o mus vis varė pirmyn. Nebūdavo duodama laiko nei sumesti poterius už likusius ten draugus.

Po žiaurių tardymų išvežė į Jaroslavą

Ispanų grupę kartu su kitais belaisviais kelias savaites varinėjo po kaimus, kolchozus ir miškus ir po to jau pradėjo juos tardyti. Ispanai tarp savęs tarė, kaip švelniau pralįsti pro sovietinius tardytojus ir ėmė keisti savo pavardes ir vardus. Vieną naktį šešis ispanus nusi-varė į rūšį ir ten pradėjo kratyti, daužyti, stumdyti, pešioti. Jie jau manė, kad tuos kankinimus tikrai neišlaikys. Tik viltis kada nors grįžti tėvynės pas savuosius jiems suteikė jėgos kaip nors išsilaikyti, nesukniuoti. Kankinimui būvę pavartota: elektra, "marškiniai" ir kitos priemonės. Kai Sr. Acevedo kartą savo kankintoją paklausė, už ką jį taip vargina, jis gavęs porą naganų per galvą ir likęs be sąmonės visai dešimčiai minučių. Po to buvęs nugabentas karo lauko teisman, kuris be jokios teismiškos procedūros užkrovė jam 2½ metų sunkiųjų darbų kalėjimo "už buržujišką karinės policijos įžeidimą". Grupė belaisvių vėliau buvo nuvežta į Jaroslavą.

Tuo metu (1943 m.) Jaroslavas buvęs labai prigrūstas dešimtimis tūkstančių tremiamųjų, kurių tarpe buvęs ne ma-

žai ir iš Lietuvos, Ukrainos bei kitų vakarinių sričių. Čia buvo ne mažai sutelkta ir karo belaisvių. Iš ten dangino į Krasnojarską ir kitas tokius sritis, kur buvo didžiulės darbo vergų stovyklos, kuriose kartais būdavo sutelkta 40-50,000. Dalis ispanų atsidūrė į "ypatingo režimo lagerį".

Nušalusioms kojom ir išbadėję

Ispanas toliau pasakoja, kad jie nušalusioms kojom kasdien turėję eiti per pusnynus net 6-7 kilometrų kirsti miško, o vakare vėlai per speigus grįždavo į stovyklą. Remontuodavo geležinkelius ir tiesdavo naujus, atstatinėdavo apgriautus ir jau sniegu apneštus kaimus. Kas neatlikdavo paskirtos darbo normos, negaudavo nė to mažo juodų duonos gabaliuko. Pirmiausiai dviem mėnesiais buvę taip, kad jau nesitikėję gyvais išlikti, nei iki sekančio pavasario, pareiškė Sr. Rodriguez. Net duonos kaip ir neduodavo, tik supuvusios žuvies, kukurūzų vandens ir truputį sušalusių bulvių. Tokios mitybos pasėkos buvo baisios: Po poros mėnesių jau nebuvo kam į darbą eiti, nes iš 200 vyrų apie pusę mirė, kiti vos begalėjo paeiti. Iš penkių tos grupės ispanų du irgi nebeišlaikė. Sr. Acevedo nuo 60 kilogramų svorio nusmukęs iki 35. Vėliau pervežė į kolchozus ir pietryčius nuo Gorkio miesto. Iš karto ten buvę geriau, nes neduodavo jaučiamas lagerinis režimas. Kolchoze gaudavo truputį surūdijusių taukų ir bulvių. Ir vietiniai kolchozų rusai gaudavo maždaug tą patį maistą, mito daugiausia bulvėmis ir vasarą daržovėmis. Kokio nors atlyginimo negaudavo.

Kolchozininkų gyvenimas ir nekoks

Vietos kolchozo krautuvėlėje buvo galima kai ką nusipirkti, bet tai buvo leidžiama tik "laisviesiems" kolchozininkams ir vergų prižiūrėtojams. Kolchozuose padėtis skurdi, kolchozininkams už darbdievių beveik nieko nemokėdavo. Niekas iš kolchozininkų niekad nevilkdavo naujų drabužių, neturėdavo naujų batų. Moterys vieną metų dalį vaikščiodavo basos. Vienas iš geresnių apavų buvo skaitomos vyžos. Kam nors iš nelaimingųjų mirus, sargai stengdavosi tarp savęs pasidalinti mirusiųjų skarmalus. Kartais tokiomis progomis išsikeikdavo ir net susimušdavo. Tik prižiūrėtojai ir propagandininkai gerą drabužių vilkdavo ir gerai maitindavosi.

Paspriešinimų ir sukilimų buvo daugiau, negu vakarai sužinojo

Pačios Rusijos žmonės komunistų nekančia, pasakoja grįžę ispanai. O prievartos darbo stovyklose pasipriešinimai dažnai pasireikšdavo, ypač po 1948 metų. Vienas grįžusiųjų ispanų pats dalyvavęs net aštuoniuose masiniuose pasipriešinimuose. Apie tokius maištavimus bemažant sužinodavo visos apylinkinės vergų darbo stovyklos ir apylinkės kolchozuose dirbantieji daro vergai. Esą galima są-

Žukauskų gražiame sode

Rugpjūčio 18 d. p. p. Žukauskai surengė "Garden party" savo gražiame sode, Palos Heights, Ill. Viešnių ir svečių susilaukė labai gausiai, taip kad erdvi pieva buvo automobilių nuklota tarytum kokiame piknike.

Besisveikindamas Žukauskų viešniams ir svečiams, susitikau dailininką Miką Šileikį su poniu. Pokalbį pradėjome nuo grybų, apie kuriuos M. Šileikis rašė Naujienų antrąjoje laidoje rugpjūčio 17 d. Pasirodė, kad M. Šileikis gerai susipažinęs ne tik su grybais, o ir su įvairia augmenija. Kadangi Žukauskų sode yra apščiaili vaisinių ir nevaisinių, ypač spygliuočių medžių, tai besivedžiodamas mane aiškino, kaip medis pažinti ir kokia giminytė turi vienas su kitu ir, pagaliau, kam naudingas tas ar kitas augalas. Neveltui M. Šileikis savo piešinius visada papuošia, jei ne vienu medžiu, tai su ištisa giraitė.

Ponia Žukauskienė irgi nemena gamtininkę. Jos namai perpildyti įvairių papuošalų ir sodas kruopščiai prižiūrimas. Smagu buvo viešioms ir svečiams medžių pauksmėje užkandžiuti skaniai pagamintu maistu. Gaila, kad peranksti teko skirstytis, matant kylantį juodą debesį iš šiaurės krašto. J. T.

kyti, kad žinios apie maištavimus greit apšėdavo pusę Sibiro. Grįžusiems ispanams esą žinoma iš viso apie 30 tokių pasipriešinimų. Tokiomis progomis ne mažai nukentėdavo ir patys bolševikai. Maištaujančius baudavo neduodami valgyti 7-8 dienas. O kas jau visai nusilpdavo, tokius išvilkdavo iš stovyklos ir pribaidydavo. Pastebėję, kad pasipriešinimai dažnėja, bolševikai pradėjo be jokio pasigailėjimo protestuojančiuosius šaudyti. Vorkutoje (kur, kaip žinoma, buvo ir daug lietuvių) 1951 metais per vieną tokį maištavimą buvo sulikviduota apie 300 kaulinių.

Civilių lietuvių skurdas

Ispanams tekę su lietuviams susidurti jau Vilniuje ir Ryoje, kur lietuvių gydytojai ir galtingosios seselės prižiūrėdavo ir sužeistuosius ispanus. Vienas ispanų pareiškė: "Ispanai norėdavo, kad juos gydytų lietuviai ar latviai daktarai, nes jie buvo daug sąžiningesni ir geriau mus atjautė kaip kiti. Su lietuviams mums nebuvo didelių sunkumų ir su kalba, nes per mėnesį ar du lietuviai mus suprastavo jau ir ispaniškai. Iš to mes darydavome išvadą, kad lietuviai yra nepaprastai gabūs svetimos kalboms. Vėliau turėjome progos patirti, kad žiauri okupanto ranka juos išbarstė po plačią Sovietų Sąjungą, toli nuo jų mažės tėvynės. Jų, lietuvių, surasdavome visur: prie Baltosios jūros ir Krimo, prie Smolensko ir Azijos paviatės. Norilske ir Karagandoje jie gyvendavo laisviau už mus ispanus, nes mus bolševikai laikė karo belaisviais, o lietuviai ir kiti baltiečiai gyvendavo kaip civiliai privertiniai įkurdyti. Tačiau jų gyvenimas buvo nepaprastai skurdus. Jie turėdavo gyventi neapšildytuose barakuose, nudrįkę ir alkani jie turėdavo kasdien vaikščioti toli į darbą, kas ypač sunku buvo moterims". Sr. Acevedo prisimina, kad Užuraleje prie miško darbų dirbęs kartu su tūlu Jankausku iš Kauno, šiaip jau pavardžių buvę jiems sunku atsiminti. Karagandoje keturi lietuviai viena proga buvę sušaudyti už maištavimą prieš prispaužėjus. "Turiu pastebėti, kad lietuviai ir bolševikus žiūrėdavo su didele panieka, nes jautėsi dvasiniai ir moraliai daug aukščiau". Darbe lietuviai buvę pakantūs ir niekad nenustoję vilties, kad bolševizmas bus ne amžinas ir kad Lietuva kada nors, gal jau netrukus, bus išvaduota.

Penktoji Kanados Lietuvių Diena Niagaros

Kiekvienas žmogus ir kiekviena tauta turi savo gyvenimo tikslą, turi idėją. Mes lietuviai, gyvendami šiaurės Atlanto, turime ypatingą tikslą, tai savo tautos egzistencijos išlaikymą. Lietuvių tautos didi ir garbinga praeitis mus įpareigoja sekti savo senelių pėdomis, kurie lietuvių tautą buvo išskėlę į pirmąją Europos valstybę. Testi lietuvių tautos egzistenciją mus įpareigoja Lietuvoje didvyrių karpai, įpareigoja aušrininkai, varpininkai, Lietuvos nepriklausomybės kovų karžygiai, 1941 m. sukilėliai ir dabartiniai Lietuvių ir Sibiro katorgose esantieji kankiniai. Jie visi dirbo, kentėjo, mirė ir dabar miršta kankinių mirtimi už didį idealą — už savo tautą. Lietuvių tautos kelias, kad ir kancijų kelias, bet jis garbingas ir neliko nepastebėtas. Net lietuvių tautos nedraugaitę pripažino, prieš lietuvių nuklenkė galvą ir pasakė: "Lietuvių gimti yra garbė".

Šiandien lietuvių tauta yra iškelta baisios katastrofos. Etnografinėse ribose enkavedisto naganas negailestingai skina lietuviškas gyvybes. Sibiro, Altajaus ir kituose tundrų plotuose lietuviai masėmis badu ir šalčiu nukankinami. Šiaurės Atlanto patys nykštame nutautėdami. Vienok mums sąžinės balsas sako, kad Tu esi žmogus ir lietuvis su aukštais idealais ir nevalia jų atsisakyti. Tau nevalia paniekti didvyrių karpai, nevalia neįvertinti aušrininkų bei varpininkų kilnūs darbai, nevalia skeptiškai žiūrėti į Lietuvos nepriklausomybės kovų didvyrių sudėtą sauką savajai tautai ir didžiausias prasižengimas neatkreipti dėmesio į kraujuose skęstančią savo tautą, savo tautos kankinius. Neįvertindami savo tautybės ir jos atsisakydami tuo pačiu pritariam baisiajai bolševikinei tautų egzekucijai.

Palikdami Europos krantus vykome į laisvės šalis — į Kanadą ir Ameriką visi duodami pažadus, kad vykstante ne dėl savo asmeninio gerbimo, bet dėl savo tautos egzistencijos. Išvykstančiųjų buvo šūkis, kad kiekvienas lietuvis yra savo tautos ambasadorius ir visur savo tautai atstovauja. Tokia ambasadorystė šiaurės dien ir vykdoma. Vykdoma pavieniai ir dideliais susibūrimais, nes jie daug našesni. Tokie Kanados lietuvių susibūrimai vyksta jau penkti metai Lietuvių Dienos pavidale. Lietuvių Dienoje dalyvauja Kanados valdžios atstovai ir mes turime galimybę jiems prisistatyti kaip lietuvių tautos ambasadoriai, pareikšdami savo siekiamus tikslus.

Lietuvių Dienoje turime galimybę savo jaunajai kartai parodyti didį ir garbingą lietuvių tautos praeitį ir įdiegti jai aukštusios savos tautos idealus. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga šioje manifestacijoje ir savos tautos ambasadorystėje dalyvauti.

Šiais metais Kanados Lietuvių diena vyksta gražiausioje turistinėje Kanados vietoje — Niagara Falls, prie garsiųjų Niagaros krioklių. Ši vietovė lietuvių dienai priduoja didelę reikšmę, nes vasaros metu į čia suplaukia turistai iš viso pasaulio kampų. Mes galime net nežinoti kokios val-

stybės žurnalisto foto kame-
ra nukryps į tautinius drabu-
žiais pasipuošusią lietuvių, ar susibūrusius lietuvius prie žuvusiųs kariams paminklo padedant vainiką ir kitur ir kokios valstybės spaudoje gali atsirast lietuviškos nuotraukos ir apie lietuvių aprašymai. Taigi kiekvieno lietuvių pareiga apie šios dienos pasisiekimą pagalvoti ir prie jo prisidėti.

Š.m. rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1 dieną visi lietuviai su rimtimi vyksta į Niagara Falls, į Lietuvių dienos manifestaciją būti savo tautos ambasadoriais.

Iki malonaus pasimatymo!

Inf.

Ypatingo dėmesio yra verta mūsų žymaus rašytojo Vinc Krėvės kūryba. Točel, ilgai nelaukdami, papuoškite savo knygų lentyną Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos leidiniu Vincas Krėvė Mickėvičius. Knygos kaina \$1.00.

Šią knygą turėsite savo namų knygynėlyje, jei užsaky-
mus adresuosite:

NAUJENOS
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Mes mokame
Ankšta
Dividenda

MIDLAND
Savings and Loan
Association
4038 Archer Avenue
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

PER 40 METU
VISU LIETUVISKU
KOLONIJU
SAUGIAUSIA IR
PILNINGIAUSIA
TAUPYMO
BENDROVE

NAUJINAME NAMA
DIDELIS PAVYZDŽIŲ PREKIŲ
IŠPARDAVIMAS
40 % nuolaida
LOVOMS, STALAMS, LEMPOMS, PARLOR SETAMS
IR SIMTAM KITŲ PREKIŲ.
Taip pat didelis pasirinkimas naujausių ir moderniškiausių rakandų, TV, vėsintuvų, šaldytuvų, pečių, veidrodžių ir kt.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.

ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Taupykite apdraustoje Taupymo ir Skolinimo bendrovėje

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

- Įstaiga gerai žinoma visiems lietuviams. Paranki privažiuoti iš visų miesto dalių.
- Moka aukštus dividendus už santaupas.
- Skolina pinigų namams pirkti lengviems išmokėjimams už mažą nuosimtį.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N
1800 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

T. RYPKEVIČIUS, Prezidentas **Tel.: HAYmarket 1-2028**

ATIDARYTA KASDIEN: nuo 9 iki 4 valandos. Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 valandos. Šeštadienį nuo 9 iki 3 valandos. Trečiadienį uždaryta.

Moderniškiausia ir higeniškiausia
PLAUKŲ KIRPYKLA
Bridgeport, 752 West 33rd St.
Rekomenduoja geriausią vokišką kosmetiką, muilus, odekologonus, kvepalus ir kremus savo prietaisams ilgai atminčiai padovanoti, o taip pat ir sau naudoti.

F A M RADIO
& TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. CAIumet 5-9833

LIETUVISKA APŲKAUDŲ
AGENTURA
Visų rūšių apdraudimas.
Automobilių finansavimas. Notariatas
Valstybės patvirtintoms kainoms.
JONAS KIRVAITIS, Walbrook 5-5671
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5108 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.

Needhelp? Canalport
Auto Repair

praneša specialų
mašinų nudažymą
purskū už \$49.50
ir daugiau.
Garantuojame, kad nudažysim
kaip dirbtuvė.
Taip pat atliekame šiuos darbus:
taisome Hemen ir Sonus, suderiname
ir sutvarkome stabdžius, tikriname,
taisome motorus, automatiškas trans-
misijas ir kt. Apraudožiame.
Vakaris dirbame iki 10-tos valandos,
veikam mašiną visą parą.
2180 So. Canalport
at 22nd & Morgan

Canal
Chicago 8, Ill.
6-8397

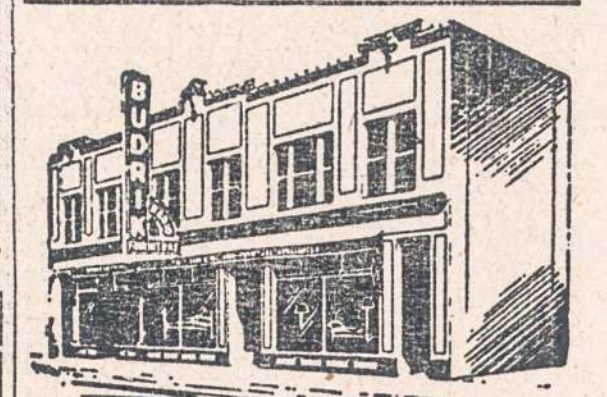
LIETUVIŲ STATYBOS
BENDROVE

M C R A S
Builders, General Contractors

stieka planavimo ir statybos dar-
bus gydytojų ofisų, gyvenamųjų
ir viešųjų pastatų.
Namu įkainavimas ir įvairūs
patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Tel.: PProspect 8-2013
bet kuriuo laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29 Illinois

ODA BATAMS

ir visos medžiagos naujiems batams
siūti eksportui ir užjūri. Atsilankykite — mes patenkinsime
visus Jūsų reikalavimus.
KALBAME LIETUVIŠKAI.
Atdara nuo 9 iki 5 popiet kasdien,
sekmadieniais nuo 8 iki 4.
I. SACHS LEATHER
637 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILLINOIS
MONroe 6-0091

- NAMŲ RAKANDAI
- TELEVIZIJOS, RADIJOS
- ŠALDYTUVAI
- DULKIŲ VALYTUVAI
- SKALBIAMOS MASINOS
- LAIKRODELIAI
- DEIMANTAI
- JEWELRY, GINTARAI
- LIETUVIŠKI REKORDAI

IOS. F. BUDRIK FURNITURE

3241 SO. HALSTED STREET

Atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30. Uždara sekmadienį.
Dėl Televizijos sutaisyimo telefonuokite
CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda iš WHFC,
1450 kil. radio stoties ketvirtadieniais
nuo 6 iki 7 val. vakare.

Fast Relief
FROM DISCOMFORTS OF
HAY FEVER
AND BRONCHIAL
ASTHMA

HAYSMA
CAPSULES

Only \$1.00

SOLD AT
ALL DRUG STORES

Send 25¢ in Stamps or Cash
for TRIAL SIZE. Offer is
Limited! HAYSMA CO.
333 N. Michigan Ave., Chicago 1, Illinois

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS
3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—MONDAY, AUGUST 26, 1957

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTO!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryto iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryto iki 8:00 val. vak.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.,
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at
Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje pašto: \$10.00
Metams: \$10.00
Pusei metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00
Vienam mėnesiui: \$1.25
Chicagoje per išsiuntimo: 5c.
Viena kopija: 30c.
Savaitė: \$1.25
Mėnesiai: \$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams: \$9.00
Pusei metų: \$5.00
Trims mėnesiams: \$3.00
Užsienio: \$11.00
Metams: \$11.00
Pusei metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago
8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.
Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Rublis du centai

Sovietų Sąjungoje darbininkai ir tarnautojai gauna atlyginimą pinigais, kaip ir kitose šalyse; bet piniginis atlyginimas neparodo tikrojo uždarbio. Norint surasti, kiek darbininkas tikrai uždirba, reikia žinoti, vieną, pinigų vertę; antra, prekių kainas. Tikras uždarbis tai — kiek darbininkas gaunamu už darbą atlyginimu gali nusipirkti maisto ir kitų reikalingų gyvenimui prekių.

Kiek yra vertas sovietų rublis ir kokia jo "perkamoji pajėga"?

Oficialus rublio kursas yra keturi rubliai už vieną amerikonišką dolerį; kitaip sakant, rublis yra vertas 25 centus. Tačiau sovietų valdžia, norėdama prisivilioti daugiau turistų iš svetimų šalių, duoda jiems po 10 rublių už dolerį — vadinasi, rublį laiko vertu 10 centų. Jei pati valdžia viešai pripažįsta šitokią rublio vertę, tai aišku, kad jisai negali būti vertas daugiau, kaip du nikeliai; greičiau reikia manyti, kad jo vertė žemesnė.

Bet rublio vertės palyginimas su amerikonišku doleriu dar pasako labai nedaug. Tikrąją pinigų vertę, kaip minėjome, parodo jo palyginimas su prekių kainomis. Šitą klausimą tyrinėjo grupė Amerikos biznierių, nuvykusių į Sovietų Sąjungą. Jie tenai aplankė daug vietų, atlikdami 5,000 mylių kelionę SSRS viduje.

Tos grupės vadars Carter Davidson, Chicago Council of Foreign Relations direktorius, rašo iš Maskvos, kad rublio vertė, palyginant su pagrindinėmis vartojimo prekėmis, yra maždaug 2 centai, atseit, 50 rublių už vieną dolerį.

Davidson pastebi, kad spręsti apie pinigų vertę Sovietų Sąjungoje būtų klaidinga, atsižvelgiant į butų nuomas, kurios yra labai žemos (nes ir butai labai prasti arba perpildyti gyventojais); taip pat nebūtų tikslo lyginti pinigų vertę su maisto produktų kainomis, kadangi šitų produktų prekyba gauna dideles subsidijas iš valstybės išdo. Valdžiai rūpi, kad žmonės būtų pavalgę — antraip, kiltų nerimas.

Tačiau žmogus gyvena ne tik duona. Jam reikia ir drabužių, ir batų ir daugybės kitokių daiktų. Štai keli pavyzdžiai. Mergina krautuvės patarnautoja ("shop-girl") Maskvoje gauna vidutiniškai 900 rublių per mėnesį. Atrodo, didelis pinigas. Bet už moteriškų batukų porą mergina užmoka trečdali savo mėnesinės algos. Už porą žemos rūšies nylon kojinių ji turi dirbti ištisą dieną; už pigų dirbtinės odos rankinuką (handbag) — keturias dienas.

Bet gyvenimo lygis labai nevienodas įvairiuose SSRS miestuose. Maskva tai parodos vieta Sovietų Sąjungoje. Provincijos miestuose viskas daug prastesnis: trobos apleistos, žmonės apšę, prekės krautuvėse žemos rūšies ir brangios. Tik duonos, bulvių ir kopūstų jie turi pa-

kankamai; už kelias kapeikas jie nusiperka ir dešros gabalą. Todėl jie nebadauja.

Bet tai ir visa jų "gerovė", kurią jiems iš metų į metus žadėjo sovietų valdžia. Beveik per 40 metų ji kūrė "socializmą", bet dar nesugebėjo išspręsti pačio pagrindinio ekonominio klausimo: kaip pagaminti pakankamus kiekius reikalingų gyvenimui gėrybių, kad visi žmonės būtų ne tik sotūs, bet galėtų gražiai apsirengti, turėti švartus ir erdvius butus ir naudotis visais kitais kultūringo gyvenimo patogumais.

Pažangiosios kapitalistinės šalyse gamybos problema jau yra maždaug išspręsta. Prekių jos sugeba pasigaminti ne tik pakankamus kiekius, bet ir didelius pervedimus. Jų problema yra gaminių paskirstymas, kad nebūtų vieniems per daug, kitiems per mažai. Dėl to eina nuolatinė kova kapitalistinėse šalyse.

O Rusija šito laipsnio dar nepasiekė. Ji neturi gamybos pervedimo, kurį galėtų skirstyti tarp žmonių. Ji stengiasi išspausti iš ūkininkų ir darbininkų galimai daugiau naudos ir laiko juos skurde, kad turėtų iš ko gyventi biurokratijai, armijai ir policijai. Tai yra organizuoto žmonių plėšimo sistema.

APŽVALGA

KVAILA FALSIFIKACIJA

Prieš kelias dienas vietiniame bimbizmo organe vienas "susipratusių proletarų" švietėjas parašė, kad New Yorko dienraštis "Times" rekomenduoja "linksmą mirtį" tiems Amerikos jaunuoliams, kurie nuyko iš Maskvos į komunistinę Kiniją, nepaisydami valstybės departamento draudimo.

Tokią rekomendaciją New Yorko dienraštis davė šio mėnesio 16 d. laidoje.

Kiekvienam, kuris yra skaitęs "N.Y. Times", negalėjo būti abejonės, kad tai prasimanymas. Bet tyčia pačime to laikraščio rugpjūčio 16 d. numerį pažiūrėti, kad jisai rašė apie jaunuolių vykimą Kiniją arba apie "euthanasiją". Redakcinių straipsnių puslapyje radome šešis editorialus, bet nė viename nė žodžio apie tą jaunuolių kelionę. Pervertėme žinių puslapius, ieškojome, ar nerastume kokios korespondencijos, prie kurios redakcija galėjo pridėti pastabą apie tuos jaunuolius. Nieko panašaus neradome. Atsižvelgėme dar kartą redakcinių straipsnių puslapi, ir pagaliau užtikome tą, apie ką "Vilnės" skaitytojų informavo jos pusredaktoriaus pagalbininkas.

Tai trumpas, lygiai keturių eilučių, laikas "Times'o" redakcijai, išspausdintas paskutinės skilties gale, po eilės kitų, ilgokų laiškų įvairiais klausimais. Tame laiške, po kuriuo pasirašo koks ten A. Aitchess, sakoma: "With all these youths in Asia despite the warnings of our State Department, one wonders if a

little euthanasia might not be helpful". (Kai tie visi jaunuoliai Azijoje, nepaisant mūsų Valstybės Departamento įspėjimų, kažin ar nepagelbėtų truputis eutanazijos.)

Zodis "euthanasia" yra sudarytas iš dviejų graikiskų žodžių: "eu" — gerai, ir "thanasia" — mirtis. Reikia mirtis be skausmo, arba mirtis skausmams pabaigti. Vėsti šį terminą į "linksmą mirtį" gali tik tas, kuris jo nesupranta.

Tiesa, kad Aitchess'o mintis tame jo laiške lygi neišiki. Bet vargiai galima prileisti, kad jisai siūlė "numarinti be skausmo" jaunuolius, nepaklausiusius valstybės departamento.

Žmogus, kuris norėtų rekomenduoti šitokią griežtą priemonę prieš būrį žiopių, užsimanusių paviešėti Mao Tse-tungo karalystėje, būtų parąšęs ilgą piktą tiradą prieš juos, būtų nupiešęs jų nusikaltimo sunkumą ir t.t. O jisai kalba apie eutanaziją jumoro formoj ("a little euthanasia") ir tų jaunuolių visai neniekina.

Greičiausia, Aitchess norėjo pasakyti, kad reikėtų paversti "truputį eutanazijos" istoriškai rašant ir kalboms apie tų jaunuolių kelionę. Angliškoje žurnalistikoje yra įprasta sakyti: "Kill that story" — užmušk tą žinią, atseit — nedėk jos į laikraštį.

O komunistų mandrų piktis įsivaizdavo, kad čia siūloma žudyti jaunuolius, kurie "nepaklausė Dulles'o"! Ar nebaisi, girdi, ta kapitalistinė Amerika?!

Bet tai ne tik kvailumas, o ir aiški falsifikacija. Juk apie "eutanaziją" rašė ne "N.Y. Times" redakcija, o visai pa-

šalinis asmuo, Laiškų Redakcijai skyriuje, kuriame leidžiama pasireikšti įvairių įvairiausioms nuomonėms. Tame skyriuje, pvz. "N.Y. Times" rugpjūčio 7 d. numeryje, yra idėtas vienas laiškas, kuris gina jaunuolių kelionę Kiniją.

Tačiau komunistų pekelis nesisarmatija rašyti, kad tai laikraščio redakcijos nuomonė!

Šitaip yra mulkinami to bimbizmo leidinio skaitytojai.

Z. ANGARIETČIO ŽUVIMAS

"Naujienuose" jau buvo rašyta, kad Lietuvos komunistai "reabilitavo" Zigimą Aleksą-Angarietį, kuris buvo Rusijos bolševikų nužudytas. Dabar turime Vilniuje leidžiamos "Tiesos" š.m. birželio 25 d. numerį, kuriame aprašyti velionio "didelį nuopelnią" komunistų partijai. Tą aprašymą (vietomis labai netikslų) persispausdino Amerikos komunistai, bet jie kai ką praleido.

"Tiesos" straipsnyje apie "Z. Angarietį karštai mylėjo savo gimtąjį kraštą. Jo išvadavimui iš buržuazijos jungo jis paskyrė visas savo jėgas, visą savo gyvenimą. Z. Angarietis nesulaukė gauti Lietuvos darbo žmonių pergalės — jis žuvo 1940 m. gegužės dieną nuo priešų paspartų pinklių". (Mūsų pabraukta. — "N. Apž.")

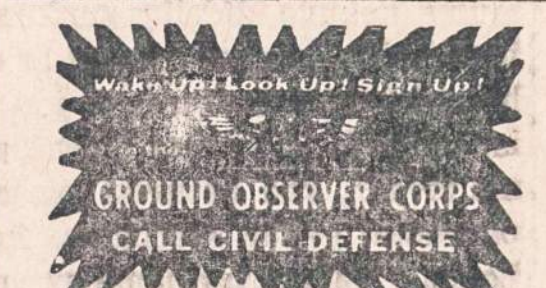
Tai visa, ką Lietuvos komunistų organas pasako apie Aleksos mirtį. Girdi, žuvo "nuo priešų paspartų pinklių". Kas gi buvo tie priešai? Ir kokias pinkles jie paspartė?

Komunistų organas nenori pasakyti, kad Aleksą-Angarietį nužudė SSRS žvalgyba, kuri darė masines "čištkas" Rusijos ir pagrobėjų šalių komunistų partijose. Kitaip sakant, Angarietį nužudė Rusijos komunistų valdžia.

Velionis dirbo tai valdžiai visomis savo jėgomis, o ji atsisilgino jam, sušaudydama jį, "kaip pasitūsusį šunį".

Ir kai Angarietis buvo "sušaudytas", tai bimbizmai Amerikoje, patyrę apie žuvimą, sakė: "Apie Angarietį užmirškime. Jisai susilaukė to, ką buvo užsipelnęs!"

Bet dabar šitie diktatūros batų laizytojai Angarietį garbina.

ANTANAS PLEŠKYS

Parapinė Mokykla

(Atsakymas Vyt. Širvydui)

Š.m. rugpjūčio 10 d. Naujienu Nr. 376 priede p. Vyt. Širvydas pateikia apie Qumrano raštus naują straipsnį, pavadindamas jį "Naujos šivesos iš Rytų". Straipsnis parašytas remiantis istoriko prof. Cecil Roth straipsniu, kuriame prof. bando pateikti savo samprotavimus, kad Qumrano raštai, galimas daiktas, yra parašyti ne prieš, bet po Kristaus gimimo. Šitos išvados jis priima lygindamas istoriko Josepha Flavio (gyv. 37-95 m. po Kristaus — ?) žydų istorijos tekstus su Qumrano rankrašiais, kuriuose jis randa panašumo tarp aprašyto sūkilėlių grupės vado Menahem ir Qumrano raštuose aprašyto teisybės mokytojo.

Gaunasi ne rimtai parašyto straipsnio įspūdis, nes p. Vyt. Širvydas, aprašydamas žymų žydų istoriką ir žymų jų karį vadą Josepha Flavij, žinias semiasi iš Oxfordo žurnaliuko, o ne rimtų istorinių šaltinių, ir šį žymų istoriką-karį piešia labai tamsiomis spalvomis, pavadindamas jį kvislingu, t.y. — išdaviku. Kai tuo tarpu, jei būtų pavertęs rimtus istorinius šaltinius (gal p. Širvydas nežinojo kur ieškoti?) apie jį būtų radęs objektingesnių žinių, kur jis šviesiau atvaizduotas ir įvertintas, atsižvelgiant į anų laikų apyštovos ir aplinkybes.

Aukščiau minėto savo straipsnio išeities baze p. Vyt. Širvydas paima istorinį įvykį — Sirijos nukariavimą, kurį įvykdė 64 m. prieš Kristų Romos triumvirato dalyvis Pompejus. Ponas Vyt. Širvydas, norėdamas suteikti savo straipsniui daugiau svarumo, šį įvykį suklautoja ir skaitytojams pateikia:

"O romėnų tiesioginė ir baisi grasa tepradėjo po to, kai Pompejus užkariavo Judėjos kaimeyną Siriją. Tas įvykis 63 metais po Kr. Todėl ir Qumrano raštus tenka skirti laikotarpiui po šitų metų".

Akyli Naujienu redakcija šia p. Vyt. Širvydo klaidą pastebi ir nenorėdama klaidinti savo skaitytojų, tinkamai pataiso ir tuo tą straipsnį apverčia aukštyn kojomis.

Bet kokie tolimesni to straipsnio komentarai yra neįmanomi ir nereikalingi. Tikrai galima pasakyti, kad tas straipsnis istorijos faktų klaidingumas, vienu duomeniu prieštaringas kitiems ir nevykusių sakinių mišrainė — makalynė. Iš p. Vyt. Širvydo šivesos beišejo tik tamsa.

Jei kas šitai mano išvadai netiki, tegu perskaito tą straipsniuką ir prieis tos pačios išvados.

Tai tiek apie pirmąją straipsnio dalį. Dabar eisime prie antrosios to straipsnio dalies, kur sakoma:

"Čia tikėtų žodis ir Antanui Pleškiui ("N." 27 d. liepos). Jei mielas Antanas būtų tiek krikščionybę ir judaizmą išstudijavęs, kiek prof. Allegro, be abejonės, jo aukšto intelektuališko išpleškintos pastabos būtų Pleškį žymiu svoriu įpleškinę mūsų protaujančių visuomenėn. Deja, matyti, nėra pastudijavęs net mūsų parapinėse mokyklose vartojamų katekizmų, nes tyloms praicina profesorius Gasterio įvardijamas pagrindines krikščionybės dogmas: Dievas dvasia stoji kūnu, pirmąsias Adomo nuodėmė, jos atpirkimas, Kryžiaus kančia ir Prisikėlimas".

Pirmiausia, čia p. Vyt. Širvydas nori ne ką nors įrodyti, išaiškinti ar įtikinti, bet mane įžeisti ir labai žemu, neišauklėto žmogaus primityvišku būdu, išnuokdamas ir iškovėjamdamas mano pavadė tyčia pavartotais žodžiais: "išpleškintos, įpleškino ir įsiplėškino (pavartoja kitotviejų)". Jei tie žodžiai būtų būvę panaudoti lietuvių kalbos žodžiams ar žodžių formų įvairumui įrodyti, tai viskas tvarkoje; bet kada tie žodžiai panaudojami panašiai skambant, ar iš jų kilusiai žmogaus pavardei ir pačiam žmogui įžeisti, išniekinti ir iš jo pasityčioti, tai čia tenka daugiau kaip nusistebėti. Tuo tik parodoma savo išsilavinimas, inteligencija ir moralės lygis. Net kaimo bernai, kurie turi šiek tiek gėdos, iš žmogaus pavardės nesityčioja, nesišaišo ir pagal jo pavardę jo neįniekina. Tam priešingai, kartais, tik pasielgia nesubrendę pusberniai ir piemenys. Kodėl p. Vyt. Širvydas paliko mano vardo neišniekines? Ar dėl to, kad jis nelietuviškas, o lotyniškas. Piemenys čia skirtumo nedaro. O gal nežino kaip? Aš dar prisimenu kaip sakydavo: "Antė žydai medžius rantė, žydai nepatiko, žydų kepturę pri..." ir t.t. O jei jų supratimu ir šitų argumentų dar per mažą savo priešininkui nugalėti, tai jie turėdavo dar svaresnį argumentą — plytgalį. Laimei, kad negyvenu p. Vyt. Širvydo kaimynystėje, kad tektų vaikščioti su praskeltu pakaušiu.

(Bus daugiau)

J. PRONSKUS

ŠIAURĖ ŠAUKIA

ŽVEJYBA IR MEDŽIOKLĖ ŠIAURĖJE

58.

Ugninis Aitvaras su Balta Uodega sąmoningai pradėjo kurstyti Dehavenjavos pavydą, skleidamas melagingus šmeižtus, kol visų Praamžių didžiausias įsitęs išrovė iš šaknų savo šivesos medį. Šviečiančios baltos gėlės — žiedai nuvyto ir pajudavo. Dangaus pasaulis virto tamsu.

Pro skyles dangaus grindyse, kurios atsivėrė medžio šaknis išrovus, įsitęs Dehavenjava išmetė apačion savo verkiančią Avehai ir paskui ją didelę daugybę mažesnių ir žmogystės panašių būtybių — korną (kukurūzą), saulėgrąžą, bebrą, lokį, stirną, tabaką, visų formų pirmykštės dvasias, kuriomis vėliau visa gyvyji prigimtis žemėje buvo persunkta. Danguje bepasiliko vien tik Praamžių Vyresnieji Broliai, didžiausieji dievai.

Pykčiui praėjus, savo karalystę apvalę, Dehavenjava atsidėjo šivesos medį, ir pajudavo žiedai vėl atgavo savo šivesą. Skylė tarp Dangaus ir juodojo Okeano buvo vėl užtaisyta. Taip baigėsi pirmasis kosminis periodas, kurį galima aiškinti, kaip žmonių pasamoningą įdėjimą

apie pirmuosius du ar tris bilijonus metų prieš gyvybei atsirandant, kol visatoje vien tik elementarinės jėgos teegzistavo.

Gilyn gilyn per tamsybes krito Avehai. Ją krintant matė žmonės-paukščiai ir žmonės-gyvuliai pirmykščiame okeane. Didžiausieji padarai pakilo aukštyn jos pasitikti ir ant savo kupurų švelniai ją nuleido, o geriausieji narūnai Okeano padarų tarpe iš gelmių atnešė drėgnos žemės, kurią padėjo ant kupros Didžiajam Vėžliui, savo noru sutikusiam palaikyti Avehai paruoštą gyvenvietę. Drėgnoji žemė pradėjo plisti į visas puses ir ant jos Avehai buvo padėta. Ji tuojuo pradėjo vaikščioti po savo mažutytę žemę. Ji pradėjo semti rankomis purvo gniūžtes ir jas drabstyti į visas puses, ir žemė pradėjo augti ir didėti, kol pagaliau Avehai nebegalėjo užmatyti kraštų.

Avehai reiškia Motiną žemę. Tačiau, priešingai kitoms kosmologijoms, ji nėra geraširdė, nėra rūpinėja ir guodėja, nėra mirtingosios motinos prototipas. Ji įsivaizduojama, kaip kaprizinga, nepatikiama, dviveidė pirmykštė būtybė ir nemėgstanti gyvūnų bei augalų, kurių buvimas ją tik erzino.

Greit po išlėmimo iš Dangaus Avehai pagimdė dukterį, kuri, kaip irovėjų kosmologai tvirtina, buvo paties Dehavenjavos kūdikis. Ta dukteris ištekojo už augančios žemės nešėjo Didžiojo Vėžlio rasės

žmogiškos būtybės. Ši savo ruožtu pagimdė du sūnus, vyresnįjį vardu Teharonhiavagon ir jaunesnįjį Taviskaron, pati begimdyma mirusi. Magiškaip prikelta iš mirusių, ji nuo to laiko naktimis, grakšti ir geraširdinga, keliauja dangumi. Ji yra mūsų Mėnulis.

Bobutė Avehai pasiėmė auklėti savo dukters vaikus. Taviskaroną ji mylėjo. Jis buvo deformuotas ir suktas kūnu ir dvasia. Jis gudriai mokėjo pataikauti savo bobutei, išnaudodamas jos skausmą ir tuštybę. Jis pasidarė viso pikto, tamsos, nesantaikos ir mirties įkūnijimas, tikrasis irovėjų šėtonas.

Teharonhiavagono ji nekenė. Melagingai painformuota, kad jis gimė vėliau, ji kaltino jį esant savo motinos mirties priežastimi. Labai gražus, geraširdis ir teisingas, jis pasidarė žmogaus ir moters ir visų mirtingųjų būtybių iš drėgnos žemės tvėrėjas. Jis buvo gyvybės ir meilės kūrėjas. Jo viešpatystė apėmė visa, kas yra šiaip Dangaus. Per jį atėjo siela ir sielos nemirtingumas. Jis yra pati svarbiausioji tos aboriginalios religijos figūra. Jis yra gyvybės žemėje pirmykštė būtybė, kaip jo bobutė yra negyvosios žemės pirmykštė būtybė. Jo bobutė išvarė jį iš savo stovyklos, bet jį globojo ir maitino pirmykštės požemių būtybės. Sykį pas jį, jau beagantį vyra, iš dangaus atvyko Žemės Purtytojas Dehadovenjavos, vienas iš

Vyresniųjų Brolių, kurs buvo pasilikęs su Gyvybės Viešpačiu. Jaunajam dievui, Teharonhiavagonui, jis pranešė Viešpaties valią. Teharonhiavagonas turėdams bekrastinę tamsybę paversti šviesa, ir pats Vyresnysis Brolis, Dehadovenjavos, pasiversdams saule. Kasdien jis vaikščiojdamas dangumi tikslu sušildyti ir apšviesti pasaulį silpnų tvarinių, kuriuos Teharonhiavagonas turėdams sukurti.

Jaunuolis ėmėsi tvėrimo darbo. Jis pagamino žalią žolę žemei apvilkti. Jis sutvėrė augalus ir paukščius. Avehai ir nedorasis Taviskaronas nustebo, pamatę, kad staiga jų žemė apsidengė žydinčiais krūmais ir oras pilnas giedančių paukščių. Jiedu negalėjo suprasti, kas atsitiko, nes mirtinga gyvybė buvo įėjmanoma bobutei ir grožis buvo svetimas Taviskaronui supratimui. Jiedu veltui stengėsi sukti savo nekenciamą tremtinio Teharonhiavagono tvėrybos paslaptį ir sutrukdyti jam toliau kurti tuos keistus naujus padarus. Teharonhiavagono tolimesnis darbas buvo gyvulių sutvėrimas.

"Iš tiesų", jis tarė, "aš padarysiu kūną daiktui, kurį pavadinsiu stirna". Ir jis padarė stirną, ir po to buivolą ir briedį, visų po du kūnų, vyriską ir moterišką.

"Iš tiesų", jis tarė, "dabar aš padariau jūsų kūnus. Aš įdėjau dalykus tam tikslui, kad jūs galėtumėt žemėje veistis", ir jis juos paleido, ir jie nubėgo.

Lygiai jis sutvėrė vyriškus ir moteriškus ežį ir kalakutą, lokį ir bebrą, kurie turėjo misti jo sukurtomis žolėmis ir daržovėmis ir savo ruožtu būti maistu ir aprangos kilnesniems tvariniams, kurie turės atsirasti po jų. Tuomet Teharonhiavagonas kurį laiką pasilsėjo po atlikto darbo.

Nelabasis Taviskaronas manėsi irgi galintis tvirti daiktus, ir jis pabandė sutvėrti balandį, bet, bebaigdamas savo kūrinį, jis pastebėjo, kad tas kūrinys yra apžėlęs gaurais ir turi dantis. Jis sutvėrė šikšnosparnį, nelabo ir tamsos simbolį. Jis bandė sutvėrti kitokių paukščių, bet jam išėjo piktai vabzdžiai. Jo pastangos sutvėrti saulėgrąžą baigėsi usnimi, o kai jis norėjo padaryti vaismedį, jis gavo šunobelę.

"Dabar tikrai, aš padarysiu žmogiškos būtybės kūną", pagaliau tarė Teharonhiavagonas. "Tegul jie gyvena šioje plaukiojancioje saloje".

Jis paėmė žemės ir nulipdė žmogaus kūną.

"Dabar iš tiesų", jis tarė, "lai jis turi gyvybę tokią, kuria ir aš esu gyvas". Tuo metu jis paėmė dalelę savo paties gyvybės ir įdėjo ją į savo pagamintąjį kūną. Jis taip pat paėmė dalelę savo proto ir ją uždarė to kūno galvoje. Taip pat jis paėmė dalelę savo kraujo ir ją uždarė tvartinio mėsos. Taip pat jis paėmė dalelę sa-

"PATRIOTAI" SU KAUKĖ

Jei kas nors ir sukta parašyta, bet įvilta į atitinkamą formą, tai ir toks rašinys vadinamas literatūra. Jei vagis mikliai savo pirštais nejuokiamis ištrauks iš kišenės piniginę ir, ją ištuštinęs, vėl nejuokiamis idės į kišenę, tai ir tokia "kūryba" vadinama menu.

Tiesa, Vilniuje einančio laikraščio "Literatūra ir menas" redaktoriai kišenių nekrausto. Jie verčiasi "literatūros kūryba", — iš čia ir jų duona bei skaitytų suktymėms maitinimas, iš čia jų miklių plunksnų "menas". Štai kodėl tas laikraštis vadinamas "Literatūra ir menu". Jo, to laikraščio redaktoriai ir bendradarbiai V. Reimeris, K. Ambrazas, E. Balsys, J. Dovydaitis, V. Galinis, G. Gustaitis, A. Jonynas, V. Mackevičius, A. Spelskis, J. Žiugžda ir kiti yra žinomi, tik veidai jau nebe anie, — dabar jie "patriotai" su kauke tvirtai nusispiovusieji į savo savo praieitį ir jų pamiršusieji. Bet toji praieitis jų pamiršusieji ir juos persekioja. Jų dabar vyriausias darbas praieitis "šešėlių", šmėkla virtusių, nusikratyti. Iš čia jų specializavimasis apie "pakaruoklius" ir "patriotus" be kaukės kūryboje — išėjimas ir praieitis murzinimas.

Maskvos dvynukai — chruščevai ir bulganinai duokti jiems geros sveikatos ir sotaus "ab-rako", tegu sau sveiki dirba "placiosios tėvynės" naudai ir "vyresnio brolio" sveikatai, nes praieitis persekiojami neturi kur kitur dėtis.

Apie dolerinius ir červoncinus patriotus

Taip, jei kalbama apie "patriotus" su kauke ir be kaukės, tai bešalumo dėlei tenka žinoti, kurios valiutos jie yra šalininkai, — tikri patriotai jau be jokių kaukių.

Apie dolerinius "patriotus" "literatūros meno" "kūryboje" specializuojasi laikraštis "Literatūra ir menas". Ana, to laikraščio Nr. 14 į patriotus pakylėtas rašytojas Ignas Šeinius. Jis pakylėtas jo vieno laiško suradimu archyve. (Skaityti privačius laiškus lygiai toks pat menas, kaip ir svetimas pinigines kraustyti). O tame laiške Ignas Šeinius siūlo kai kurias Lietuvos ekonomikos šakas pajungti švedų Krygerio koncernui ir tame laiške jis rašė:

"Firma norėtų, kaip vieną tų delegatų, pasiųsti mane. Žiūrėčiau, gal galėčiau, kad ir eksperto rolėje... Firma neturi kito žmogaus, kuriam galėtų pilnai patikėti".

Kada tas laiškas rašytas ir kam jis rašytas, iš šilto ir jaukios bet negausios gyvomis dūšiomis "Literatūros ir meno" pastogės, daugiau žinių nesuteikiama, bet jiems užteko ir šito, kad rašytoją Igną Šeinių pakylėti į "patriotus" be kaukės, vadinas — dolerinius "patriotus" lygus maskviniais patriotais, kurie pasikvietė Vokietijos milijonierių Kruppa pastatyti sin-tetinių siūlių dirbtuves.

Arba dar "tvirčiau":

"Plačiai Amerikos spaudoje rašoma, kad iš vienos lietuviškos organizacijos grupei nacionalistinių vadeivų buvo perduota... 18,000 dolerių. Dargi Klivlende išeinąs reakcinis laikraštis nurodė, kad, kai buvo apklaustas išdininkas, tai "dėl poros tūkstančių dolerių, jis sugėbjo su šiokiu tokiu pagrindu paaiškinti, o dėl visų kitų 16,000 dolerių pasakė tik, kad jie buvo perduoti... ir viskas baigta".

Iš čia "miklių plunksnų" menininkai iš "Literatūros ir meno" daro išvadą kaip gerai gyvena nacionalistiniai vadeivai! Taigi, žinios ir rašymo būdas pagal jų maskviniais chemikalais išskalautą protelį: kokie Amerikos laikraščiai plačiai apie tai rašė ar anghų kalba einą ar kiti nerado reikalo pasakyti. Kas kam ir kuriems tikslams ta

18,000 dolerių suma buvo perduota, taip pat nutylėta. Kada tas buvo, irgi nieko nepasakyta. Nors ir Klivlendo tas laikraštis reakcinis, bet jam patikėta (komunistų patikėtas!). Ta proga tenka pastebėti, kad iš Klivlendo to reakcinio laikraščio "Literatūra ir menas" mėgsta žinias semti, ypač kai liečia tai Vilką, kuris komunistų rašinių vadinamas nacionalistų vadeivų grupe. Nenuostabu, toks to reakcinio laikraščio pasitikėjimas jo žiniomis. Stalinas-Molotovas buvo patikėję Hitleriu-Ribbentropu, o dabar Maskvos dvynukai Chruščėvas-Bulganinas tiki Egipto diktatoriumi Nas-seriu ir siunčia ten ginklus.

Esama tokio įsitikinimo, kad "Literatūros ir meno" bendradarbiai tikrai socialiai, ramiai gyvena, gal jau namukus statosi, nes už "literatūros" ir "meno" kūrybos raštus gauna gerus honorarus ne kokias ten kapitalistinė-imperialistines dolerianes, bet gryną červonų valiutą. Bet štai jiems iš tos linkmos laikraščio pastogės vyrams visur vadenais doleriai, doleriai ir doleriai. Sakytum, lietuvių išėjimą apilptai doleriais ir jai mokama už bet kurį žodį, nu-kreiptą prieš komunistų "švie-są" iš Rytų. Žinoma, ne visa išėjimą taip gausiai "L ir M" laikraščio skiltyse doleriais apdovanojama, o tik tos išėjimo nacionalistiniai vadeivos. O štai tokie "skaistūs" vyrai, geri "patriotai su kauke, kaip Mizara, Pruseika, Bimba ir kiti tikri vargšai! Jie dienomis skursti dirbtuvėse prie mašinų, o naktimis rašo. Gailla vyrų! Tokiais juos pavaizduoja tas pats laikraštis.

O tie nacionalistiniai vadeivos kada tai tarnauja kaizerinės Vokietijos imperialistams, pas-kui persiorientavo į anglus, o dabar į amerikinius kapitalistus ir imperialistus ir vis už dolerius. Kokia plokštėybė ir menkybė! Slidūs šėtonai, tie nacionalistai, slidūs kaip vijurkas! Bestijos, politikuoja. Kaip būtų gerai juos visus suvaryti į vergų perkūljimo stovyklą. Deja, pirštai striuki, jų nepasieksi, tai tenka juos "laisvoje" komunistų spaudoje juodinti, žodžiu tepti tu pačiu, kuo kvepia patys komunistų vadeivos.

Tiesos dėlei paklauskime: Kieno lėšomis pradėtas 1921 m. Tilžėje buvo leidžiamas komunistų laikraščiai, skirti Lietuvai komunistų pogrindžio veikimui: Balsas, Komunistas, Kareivių tiesa. Tiesa ir dar kiti, kurie išslaidė iki nacių įsigalėjimo Vokietijoje?

Kieno lėšomis buvo komandiruotas Bronius Leonavičius-Leonas Pušinis, Beržinis (jis ir kitaip dar vadinamas), 1927 m. spalio mėn. Vokietijoje organizuoti šnipų tinklą Lietuvai... atsiprašome, organizuoti 1928 m. sausio 21 d. vadinamąjį emigrantų suvažiavimą Berlyne?

Kieno lėšomis jis ir vėliau kiti kaip antai dabartinis vadinamu T. Lietuvos užsienio reikalo ministras Gaška, rašytojas Guzevičius, anksčiau Justas Bartkus, Stepukas, Liuba Chinesaitė ir kiti gyveno po kelis metus Tilžėje, važinėjo po Vokietiją šnipinėjimo tikslais ir bendradarbiavo saktyoje Tilžėje eju-sioje spaudoje?

Kieno lėšomis Chodosaitė, Fradkinaitė, Fridmanaitė ir kiti ir kiti važinėjo Maskvon ir atgal Lietuvon?

Kieno lėšomis pradėtas 1922 m. Kaune pradėjo veikti vadinamasis slaptos spaustuvėlės Spartakas, Kova, kuri 1932 m. buvo policijos surasta ir tada kartu buvo suimti Kazys Katilinas, Marija Pilkauskaitė pagrindiniai svetimomis pavardėmis gyvenę, — aišku, nesavo lėšomis?

Kieno lėšomis gyveno ir kieno naudai dirbo Klaipėdoje gyvenusios ir gyvenusieji. Maša Gedenaitė, Cvija Segaitė, Oskas Tieda, Berelvičius ir kiti.

Pagaliau štai didžiosios lydekos Lietuvos drumstame gyvenime įsiveisusios, kaip Lietuvos kompartijos pirmasis sekretorius, A. Sniečkus? Kieno lėšomis jis gyveno Lietuvos nepriklausomybės metais; kas rėmė juo komunistinio pogrindžio veikimą ir slaptą spaudą? Kieno lėšomis Maskvoje mokėsi komunistinio "mokslą" dabartinis pavertęs Lietuvos okupacijas vyriausybės pirmininkas Šumauskas? Kurios valstybės lėšomis gyveno dabartinis Lietuvos kompartijos istorijos instituto direktorius Šarmaitis, redaktorius Kapočius, Hermanas, — vienas ir kitas taip pat Tilžėje gyvenę? Na, dar daugelis kitų, kurios valstybės valiuta jiems buvo skirtas išlaikymas? Ar jie červonais glėmė atlyginimą ar doleriais, ir kurios šalies interesams jie dirbo?

Seniai yra pasakyta, kad į dramblių pirštą nerodo, o galva nebaksnoja dangaus mėlynės — dirbo jie ne Lietuvos liaudies naudai, bet susovietintos Rusijos imperijos imperializmo ir militarizmo interesus jie saugojo ir iki šiol niekas jų nepraregėjo ir toliau tęsia savo darbą. Jei jie visi anuomet, palyginamai, skurdžiai buvo, tai dabar gauna didžias algas, kurių didis kelis kartus praneša Lietuvos buržuazijos valdymo metais prezidento ir buvusį ministrų bet kurio algas.

Ir šitie vyrai ir jų pakalikai drįsta kalbėti apie išėjimus "patriotus" be kaukės? Jie drįsta kalbėti ir "jrodinėti, kad lietuvių išėjimas jaunoji kartu nutolsta nuo savo tautos kamieno. O taip, jie gyvena tarp svetimų, ne savas mokyklą lanko, ne višada girdi savo tėvų gimtą kalbą! Jie veikia vis gyvena tokiose valstybėse, kurios pačių emigrantų iš seno yra įkurtos. Tokių emigrantų, kurie svetur bėgo nuo politinio, religinio persekiojimo ir čia įkūrė savas nepriklausomas valstybes iš įvairaus rasių ir tautų mišinio. Jie turėjo susipratimui, susijūnijimui pasirinkti visiems vieną bendrą kalbą, kaip naujai įkurtos valstybės kalbą. Vienur įsigalėjo anglių kalba, kitur ispanų ar portugalų.

Na, o kaip yra pačioje "komunistų" valdymo Lietuvoje? Ar Lietuvos gyventojais nekolonizuojama Sibiras, o Lietuva — rusais? Ar būnais visose okupuotos Lietuvos įstaigose galima susikalbėti lietuvių kalba? Ar okupanto kalba — rusų kalba — nėra įbruktą visoms mokykloms primesta vokiečių kalba? Ar Lietuvos lietuvis gali taip laisvai spaudoje pasisakyti savo tautos likimo klausimais, kaip jūsu "Literatūros

ir meno" cituojamas išėjimas M. Prutenis pasisakė išėjimo likimu? Ar pavergtos Lietuvos žmogus savo skaudžiu likimu taip pat gali laisvai, atvirai pasisakyti, kaip pasisakė jūsi cituojamas naujakūrys-šėjimas S. Lušys?

Jūs iš "Draugo" laikraščio idėjote mažutę nuotrauką, kurią pavadino "Barzdotu melu". Ten parašyta:

"Lietuvoje siaučia skurdas. Žmonės esą ne tik skarmalauti, bet ir apšę, murzini, daug visai nesikuta. Kaimo vyrai dabar tik žirklėmis barzdą apsidaro ir prašo skutamųjų mašinėlių, peikdami, kodėl jų jiems neatvežė. Moterys dejuoja mūnime įsiveisusios, kaip Lietuvos kompartijos pirmasis sekretorius, A. Sniečkus? Kieno lėšomis jis gyveno Lietuvos nepriklausomybės metais; kas rėmė juo komunistinio pogrindžio veikimą ir slaptą spaudą? Kieno lėšomis Maskvoje mokėsi komunistinio "mokslą" dabartinis pavertęs Lietuvos okupacijas vyriausybės pirmininkas Šumauskas? Kurios valstybės lėšomis gyveno dabartinis Lietuvos kompartijos istorijos instituto direktorius Šarmaitis, redaktorius Kapočius, Hermanas, — vienas ir kitas taip pat Tilžėje gyvenę? Na, dar daugelis kitų, kurios valstybės valiuta jiems buvo skirtas išlaikymas? Ar jie červonais glėmė atlyginimą ar doleriais, ir kurios šalies interesams jie dirbo?

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Kas juoksis ar pasipiktins iš tos "Draugo" iškarpos, vargu tenka spėlioti. Jei tas "Literatūros ir meno" Nr. 14 pateks į kolchozininkų rankas, tie smagiai sau nusišypsos, kokius jūs

Cleveland, Ohio

Lietuvių Diena

Liet. B-nės Clevelando Apylinkės Valdyba visomis išgalėmis dirba, kas džiugina širdį lietuvių. Ji turi prieš akis visa, kas reikalinga mūsų tautiečiams: švietimą, meną, tėvų žodį, sportą, savitarpį lietuvių bendravimą, draugijų darbą. Kartais jos darbas paliečia visą mūsų išėjimą ir tautą. pav. dramos konkursas.

Rugsėjo 2 d. parke prie Diamond Lake (Mayfield Roud ar ba 322 Route) clevelandiečiai renkasi ne politinių, ar visuomeninių klausimų spresti, bet pasilsėti, praleisti su pažįstamais keletą valandų po atviru dangum, ar medžių pavėsy. Per dienų dienas juk mes esame užsidarę fabrikuose ar kitokiose darbotvėse ir sutingstam iš namų pajudėti.

Aname parke bus progos ir vietos pasišnekučiuoti su savaisiais, pasiklausyti Lietuvių Dienos rengėjų prakalbų ir J. Kazėno "Ąžuolų oktetą" dainų.

piktus juokus kregiate. Kaip niekinatė ir žeminate save ir kaip "sčyrai" tarnaujate okupantams ir kantriai kengiate rusifikacijos darbą Lietuvoje. Nenorime įtarinėti, kad rusifikacijos darbi jūs visi "patriotai" su kauke iš "Literatūros ir meno" jaukios, nors ir neskaitytos pastogės pritariate ar jį palaikote — kengiate, nes "patriotizmas" su kauke jus įpareigoja.

Vistaspats

OPERAI REIKIA MOTERŲ BALSŲ

Sekančių metų kovo mėnesio viduryje Chicagoje bus statoma Gounod "Fausto" opera. Šiai operai yra reikalingos moterys sudaryti mianam chorui. Todėl šiuo yra kviečiamos visos moterys ir mergaitės, galinčios dainuoti tokiam chore, atvykti registracijai ir pirmajam pasitarimui į Don Varno posto patalpas, 6816 So. Western Ave., š. m. RUGPĖGIO 28 d. tarp 7 ir 10 val. vakare. Norinčios gauti daugiau informacijų, gali paskambinti telefonu bet kada FR 6-0787 arba vakarais RE 7-0255.

Prašoma kuo didesnis skaitis moterų ir mergaičių įsijungti į meninį operos sąstatą ir tuo padėti pastatyti "Fausto" operą. Operą stato Chicago Lietuvos Vyrų Choras.

ADM.

Visuomet mokėjome aukštus dividendus

DABAR JUOS DAR PADIDINOME

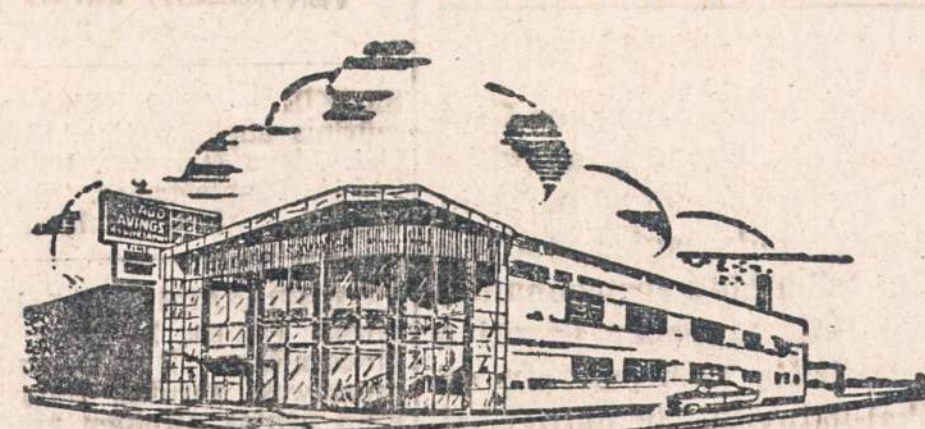
1/2%

TAUPYTOJAMS TEIKIAME ĮVAIRIUS PATARNAVIMUS VELTUI. Keisijame čekius. Perkam ir pardudam valstybės bonus. VISAS SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
2555 West 47th Street
B. R. PIETKIEWICZ, prez. E. R. PIETKIEWICZ, sekr. ir adv.
Darbo valandos: pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val. vak.; antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 5; trečiadienį, o šėštadienį nuo 9 iki vidudienio.

Jau laikas užteiti į...
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
ir pradėti planingai ir reguliariai taupyti.
● DIDELIUS NUOSIMCIUS MOKAME NUO 1905 M.
● SANTAUPOS APDRAUSTOS IKI \$10,000.00 JAU NUO 1935 M.
Mes visados esame pasiruošę Jums patarnauti.
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
2202 WEST CERMAK ROAD Chicago 8, ILLINOIS Virginia 7-7747

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

ATDARA: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šėštadienį atdara nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės praetimui, nuo pat jos įsikūrimo 1924 metais, jos pavyzdina biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir didėdū našumo atžvilgiu, nėra saugesnės ir pelningesnės įstaigos pasidėti taupomus pinigūs. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tiklį saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantieji už Chicago ribų, nežinintį kurioje Sąjuntų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigūs pštui.

Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir 1-4 val. vakaro.
Šėštadieniais nuo 10 iki 1 val.
Trečiadienį: kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir šėštadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezidentinis: HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antradienį nuo 1-5, Trečiadienį tikrai susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036
Rezidentinis: BEVerly 8-5244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro.
Šėštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų
kasdien. Šėštadieniais 1-4 val. p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511
Ofiso telefonai: VIRginia 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tes gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šėštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvių Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų
ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadienį ir šėštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PROspect 6-3838
Rezid. telefonai: REPUBLIC 7-9199

GROvehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus trečiadienį ir šėštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th ST., CICERO
Kasdien 10-12 ir 4-7 val.
Trečiadienį ir šėštadienį, tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th St., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Trečiadieniais uždaryta.
Šėštadieniais 12-4 val.

Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia, šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį.
6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Tel. ofiso: HE 4-1202 arba RE 7-9700
Rezidentinis: PROspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
(71-oji ir Campbell Ave.)
Atostogauja iki rugsėjo 1-mos.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidentinis: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šėštadienį nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.
Trečiadieniais uždaryta.

Dr. Julia Monstavičius

GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 SO. MICHIGAN AVE.
Tel.: PU 5-6766
Naktį skambinti rezidencijon.
1653 W. 103rd St., Beverly Hills
Tel.: BEVerly 8-3946
Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak.
kasdien, išskyrus trečiadienį.
Šėštadienį nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS
4253 ARCHER AVENUE
(ėjimas iš Whipple St.)
Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet,
7-9 p. m. Šėštadieniais 10-12.
Trečiadieniais uždaryta.
Telefonai: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLIFFside 4-2896
Rezidentinis: LAFayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. po pietų
Šėštadienį, 2-6 val. po pietų.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 3-8
Ser. Subatof ir Nedėl tik susitarus
Ofiso telefonai: YARds 7-4787
Namų telefonai: PROspect 6-1930
Jei neatsiliepia viršūninių telefonai
šaukite Midway 3-0001

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ Ligos
Ofisas 5100 SO. WESTERN AVE.
Tel.: PROspect 8-1223 arba RE 6-5577
Ofiso val.: pirmadienį 10-12 val. vakaro
antradienį, trečiadienį ir penktadienį 8-9 v. v.
šėštadieniais 2-4 val. po pietų

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2458 WEST 71st STREET
Kampas 71 ir Campbell Ave.
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Valandos: pirmadienį ir ketv. nuo 5 iki 9 val. vak., antradienį ir penktadienį nuo 1 iki 5 val. popiet, šėštadienį nuo 2 iki 4 val. popiet, trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso ir rez.: FRospect 6-9400

Dr. Ona Vaskevičius

(VASKEVICIUTE)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šėštadienį, 1-4 popiet, trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

C. Z. VEZELIS

DANTŲ GYDYTOJAS
4645 S. ASHLAND AVE. YA 7-2246
Val.: nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. ofiso: VI 2-1581; rez.: VI 2-0742

Apie ateities susisiekimą Chicagoj

Ne vienas automobilistas Chicagoj yra turėjęs reikalų su informacijų rinkėjais, kurie paprastai klausinėja, kur važiuojama, koks artimiausias pasisukimas, kaip dažnai šis kelias naudojamas ir t. t. Tokie duomenys reikalingi planuojant naujus kelius, kuriuos inžinieriai stengiasi taip išvesti, kad jais galėtų naudotis daugiausia žmonių.

Statistikos sukaupimas yra vienas pagrindinių kelių planuotojų uždavinių. Prieš realizuojant naujus kelių pravedimo sumanymus paprastai apklausinėjami tūkstančiai automobilistų. Jų informacijos surišuojamos ir iš jų išvedami sprendimai.

Turint galvoje Chicago gyventojų augimą bei susisiekimo priemonių kitimą, jau dabar ruošiamasi komunikacijos problemoms, kurios atsirastų apie 1960 ir vėlesnius metus, spręsti. Stengiamasi išstudijuoti kiekvieno mylios kvadratinio ketvirčio, esančio Cook apskrityje bei Lake, DuPage ir Will apskrityse dalyse, apkrovimą.

Studijų centras yra 4812 West Madison St. esančiose patalpose. Ten įtaisyta speciali elektroninė mašina, kuri renka ir rūšiuoja dabartinius susisiekimo duomenis, kad jais pasiremiant galima būtų tinkamiausiai išnaudoti kiekvieną susisiekimui skiriamą žemės pėdą. Tam darbui vadovauja vad. Chicago Srities Transporto Studija (Chicago Area Transportation Study). Ją palaiko federalinė, miesto, apskrities ir miesto valdžios.

Greitis ir nelaimės

Statistika rodo, kad daugiausia nelaimių įvyksta tada, kai automobilistas važiuoja daugiau negu 60 mylių greičiu per valandą. Iš viso nelaimių skaičius tik 6% sudaro tos, kurios įvyksta važiuojant lėtesniu negu 60 mylių per valandą greičiu. Labiausiai nukentima tada, kai nelaimės metu keleivis išmetamas iš mašinos. Sėdėnėse įtaisyti diržai yra didelė apsauga.

TRUMPAI

— Dr. Vladas Kuzma su šeima neseniai nupirko namus ir jau persikėlė gyventi. Jo adresas 3421 W. 62 St. D-ras Kuzma praktika nesiverčia ir dirba kaip nuolatinis gydytojas Englewood ligoninėje.

— Stepas Viščius, užėgęs savininkas 700 W. 31 St., su šeima atostogas praleido Kanadoje, lankydamas gimines St. Catharines, Ont.

— Edvardas Radvilas, anksčiau turėjęs užėgį Ciceroje, įsigijo būtnę 7427 S. Western Ave. Malonus savininkas ir čia labai gerai verčiasi.

— Joan Francis, New Yorko dainininkė, po 1½ metų kelionės Europoje, grįžo į šį kraštą. Ji neseniai lankėsi Chicagoje, kur aplankė savo tėvus Pr. ir Soniją Borisus, o po to išvyko atgal į New Yorką.

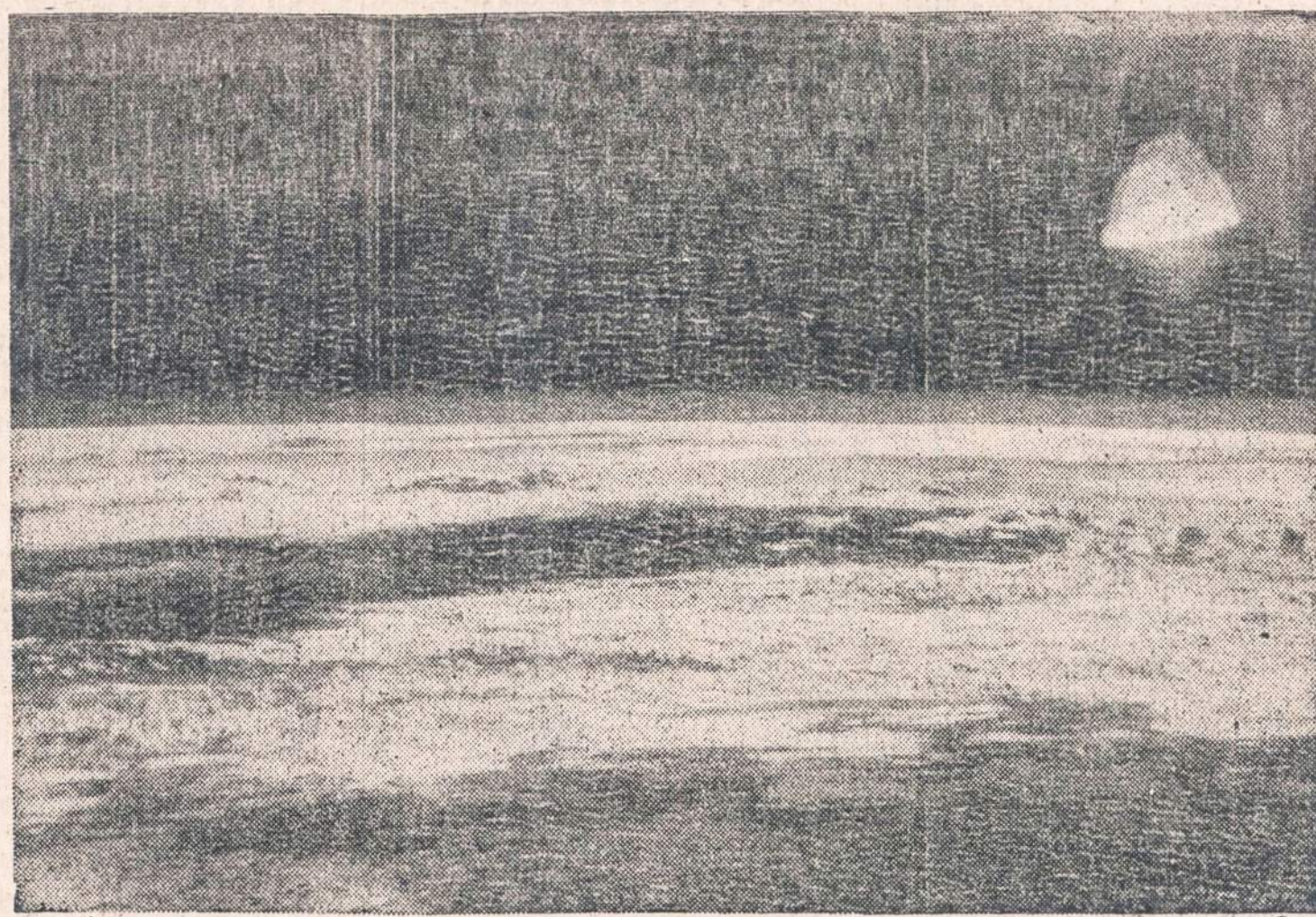
— Alice Stephens moterys dainininkės šį savaitę išvyksta į Niagara Falls, Ont., dalyvauti V-ję Kanados Lietuvių Dienoje.

— P. Bliūdžiui, Balso veikėjui, padaryta operacija šv. Antano ligoninėje.

— Jonas Budrikis, uolus lietuviųbės rėmėjas, praleido atostogas Kanadoje.

— Liudvikas Kronas, gyv. 5917 S. 59th Ave., Cicero, baigė atostogas ir grįžo į nuolatinį darbą vienoje gėlininkystės įmonėje. L. Kronas Lietuvoje išmoko gėlininkystės amatą savo tėvo įmonėje Kaune.

— Juozas Judickas, Naujienu

Maj. David Simons, aviacijos biologas, kuris balionu iškilo 19 mylių su viršum aukštyn, padarė šias nuotraukas su specialiu aparatu ir naudodamas specialų filmą.

Lietuvių taupymo ir skolinimo b-vių lyga

Lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių lygos valdybos susirinkimas įvyko penktadienį, rugpj. 23 d., p. J. P. Varkalos raštinėje, 2401 W. 63rd St. Pirmausia auditorius J. P. Varkala, kuris yra lygos sekretorius, visus valdybos narius pakvietė į Pere Marquette restoraną pietų. Paskui visi grįžo į raštinę, kur ir buvo atlaikytas susirinkimas, dalyvaujant visiems lygos valdybos nariams, būtent: pirmininkui J. Sepučui, vicepirmininkams A. Saldukui, K. Augustui, sekretoriui J. P. Varkalai ir iždiniui J. Gribauskui. Susirinkimo svarbiausias tikslas buvo parinkti dieną Lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių lygos susirinkimui, kuriame bus aptariami bendrovių reikalai. Į susirinkimą nutarta pakviesti kitų lygų (tautinių) atstovai. Be to, bus bandoma gauti kalbėtojas iš organizacijos, kuri rūpinasi tinkama priežiūra namų įvairiose Chicago miesto dalyse.

Kai kurios Chicago miesto dalys yra pusėtinais apaleistos. Ten nesirūpinama tinkama namų priežiūra. Kai laiku namai nepataisomi, apleidžiami, tai per trumpą laiką jie virsta lūšnėmis. Apylinkėse tampa nuskrudinta. Namų vertė smarkiai nukrinta. Net ir visai geri namai toje apylinkėje pasidaro menkaverčiai.

O to neturėtų atsitikti. Dėl kai kurių apylinkių išvartimo lūšnynais kalti patys žmonės. Jei tose apylinkėse grupė namų specialius susirūpinimą tinkama namų priežiūra, tai to neatsitiktų. Tokie namų savininkai ne tik patys privalo savo namus tinkamai prižiūrėti, bet raginti ir kitus, savo kaimynus, kad jie įgti tą patį darytų.

Ir tai nėra neįmanoma. Kai kuriose apylinkėse yra susidariusios specialios namų savininkų komitetai, kurie su atsidėjimu rūpinasi savo apylinkės gerove. Tie komitetai apsisleidę namų savininką visą laiką akstina, kad jis tinkamai savo nuosavybę prižiūrėtų.

Ir pasirodo, kad tai veikia: apylinkės, kurios buvo bebaigiamos negyvendinti, staiga sustvarkė, pasidarė jaukios ir išvengė lūšnynų likimo.

Taupymo ir skolinimo bendrovių lygos susirinkimas nutarė linotipininkas, išvyko 3 savaitės atostogų.

— LVS Ramovė lapkričio 24 dieną, sekmadienį, ruošia Lietuvos kariuomenės įkūrimo minėjimą su plačia programa. Išvakarėse, lapkričio 23 dieną, šeštadienį, Lietuvių Karių Seimui Dr-jai rengia balių.

— Al. Zujus, Naujienu tarnautojas, atostogas leidžia Bevely Shores, Ind. vasarvietėje.

— Juozas Švaistas-Balčiūnas nusipirko namą Brighton Parke, 4336 S. Campbell Ave.

ta laikyti rugsėjo 17 d. Brighton Savings & Loan Association, 4071 Archer av. Į susirinkimą bus pakviesti visi lygai priklausantys bendrovių direktoriai. Chicagoje minėtai lygai priklausios šios bendrovės: Chicago Sav-

ings & Loan Ass'n, District Savings & Loan Ass'n, St. Anthony Savings & Loan Ass'n, Universal Savings & Loan Ass'n, Crane Savings & Loan Ass'n, Midland Savings & Loan Ass'n, Brighton Savings & Loan Ass'n ir Continental Savings & Loan Ass'n.

Soferių unijos viceprezidentas James Hoffa tariasi su savo advokatu George Fitzgerald (kairėje) senato komiteto posėdyje. Tas komitetas tyrinėja raketerizmo išsialgėjimą unijose.

Sėkminga Lietuvių Golfo Diena

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois organizuota Lietuvių Golfo Diena praėjo su dideliu pasisekimu. Golfo žaidė 204 golfininkai. I vietą vyrų grupėje laimėjo Stanley C. Tranas, baldų krautuvės savininkas. Tranas pirmą vietą golfo žaidynėse jau laimi ketvirtą kartą. Šiuo metu jis yra pats geriausias golfo žaidėjas lietuvis. II vietą atiteko teisėjui John T. Zuris. III vietą laimėjo Albert Disis. Moterų grupėje I v. laimėjo labai stipri golfininkė p. Helen Dolan, II v. — Josephine Miller ir III v. — Lillian Misius. Diena pasitaikė labai graži, saulėta. Žaidynių pasižiūrėti suvažiavo nemaža svečių. Golfininkus ir svečius per garsią kalbį pristatinėjo pats vyriausiasis Golfo Dienos šeimininkas Lith. Chamber of Commerce of Illinois prezidentas Stanley P. Balzekas. Golfo laukuose po medžiais prie 9-tos duobės įrengtame bufete golfo komiteto nariai Julius Kuzas ir William J. Kareiva vaišino pavarčiusius ir ištroškusius žaidėjus skaniais svestainiais ir gaivinančiais gėrimais. Prie 11-tos duobės vykusiems "aklaračio" žaidimams vadovavo Dr. Kazys Drangelis. Golfo laukuose, prie "aklaračio" ar bufeto galėjai susitikti vius žinomus čikagiečius žibniečius ir profesionalus. Sutikau čia Justin Mackiewicz, Standard Federal Savings and Loan Assn. prezidentą, Joną Gustainį, stambų biznierių iš Melrose Parko, Joną Kazanaušką, Mutual Federal Savings and Loan Assn. prezidentą, Dan Kuraitį, Milda Buick Inc.

savininką, John Pakel tėvą ir sunų, abu Chicago Savings and Loan Assn. vadovai, Dr. Stephen Biežį, Dr. Peter Brazis, advokatą Vyt. Yasus, ir t.t.

Golfo žaidimas vyko visą dieną. Tik apie 7 val. vakaro baigė žaisti paskutinės grupės. Tuo pačiu laiku pradėjo suvažiuoti daugiau svečių. Didžioji klubo svetainė greitai prisipildė žmonių. Teko statyti papildomus stalus gretimosese kambariuose. Atvyko Lietuvos Konsulas Dr. Petras Daužardis, kun. Petras Činikas, kun. V. Parulis. Iš viso vakarienę dalyvavo daugiau, kaip 400 asmenų.

Golfo Dienos Komiteto Pirmininkas Algird L. Pivaronas Lietuvių Golfo Turnyro nugalėtojams Stanley C. Tranas ir p. Helen Dolan įteikė Lietuvių Prekybos Rūmų skirtus prizus — taures. Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas Stanley P. Balzekas. Golfo laukuose po medžiais prie 9-tos duobės įrengtame bufete golfo komiteto nariai Julius Kuzas ir William J. Kareiva vaišino pavarčiusius ir ištroškusius žaidėjus skaniais svestainiais ir gaivinančiais gėrimais. Prie 11-tos duobės vykusiems "aklaračio" žaidimams vadovavo Dr. Kazys Drangelis. Golfo laukuose, prie "aklaračio" ar bufeto galėjai susitikti vius žinomus čikagiečius žibniečius ir profesionalus. Sutikau čia Justin Mackiewicz, Standard Federal Savings and Loan Assn. prezidentą, Joną Gustainį, stambų biznierių iš Melrose Parko, Joną Kazanaušką, Mutual Federal Savings and Loan Assn. prezidentą, Dan Kuraitį, Milda Buick Inc.

Tai buvusi tikrai graži ir smagi pramoga. A.B.

— Koks šventasis su dodeza? — Atsakymą rasite MSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIE-NOSE tik už \$1.00

CLASSIFIED ADVT

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGAS virėjas arba virėja, mokas gaminti lietuviškus valgius. Taip pat reikalinga padavėja. Turi mokėti angliskai. Kreiptis Alex. 3206 So. Halsted St. Danube 6-9299.

PERSONAL

Asmenų ieško

REIKALINGA 50 METŲ nesulaukusi moteris. Turi mokėti vairuoti automobilį ir turėti truputį pinigų. Michigan turi 2 farmas, esu vienas. Lietuvis, dypukas. Norėčiau vesti Rasyki. Naujienos, Box 4737, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

FURNITURE AND FIXTURES

Rakandai ir įrenginiai

KAIP NAUJI ligoninės lova ir čiužinys. Wheel chair, tvirtu užuolono valgomąjį kamb. komplektas: šešios kėdės. Knygų spinta, rasomasis staliukas (desk), dvigubos lovos su spinkomis; komodės, stalai, seni baldai. Viskas gerame stovyje. Preinaimai. 5311 W. Warner, 7—10 vakare.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

NAMŲ SAVININKAI! PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI. Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PROSPECT 8-2234.

Varpas Real Estate

5916 So. Western Ave.

AUTOMOBILES — TRUCKS

Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICOS lietuviška gazolino stotis ir auto taisymas.

CALL-ME-MOTORS Co.

3759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533

Atliekami motoro remontai, lyginimo dažymo darbai ir keičiamos dalys.

PAINTERS AND DECORATORS

Maliavotojai ir Popieruotojai

DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS

Dažome naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranas, sales ir kt. JONAS PLEIRIS Skambinkite: PROSPECT 9-0225 10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

NEPRALAIŠKITE PROGOS. Dėl rimtų priežasčių parduodama maisto krautuvė su geru bizniu ir gerore vietoje. 4551 So. Hermitage Ave. Yards 7-4301.

SAVININKAS PARDUODA

namą ir 2 butų (4 ir 6 kamb.) mūrinių namų. 2711 West 59th St.

PARDAVIMUI likerių krautuvė ir baras, esantis 69 ir Racine Ave., įsteigta 1939. Liga verčia parduoti. Dėl susitarimo skambinti HUDSON 3-2266 po 3 val. popiet. Klausiti NICK.

PARDAVIMUI išvystyta delikatesų krautuvė lietuvių apylinkėse Ciceroje. Gera vieta ir gera ateitis. Paasi. aukcija. Townhall 3-3731.

MAISTO KRAUTUVĖ Self service, įsteigta prieš 15 metų, yra 63-čio gatvės. Geras lysas, žema nuoma. Užpakali butas ir maudynė. Moderniški įrenginiai, šildoma, sausa, beismontas. Tinka porai. Parduoda savininkas. Galima susitarti dėl sąlygų. PROSPECT 6-9509.

Parsiduoda rūbų valykla. Moderniška atremontuota patalpa ir kartin gyvenamas butas. Lietuvių kolonija. Gera biznio vieta. Teirautis telefonu CA 5-3839.

DĖMESIO, skaitytojai!

LIETUVŲ ir kitur geriausia apsimoka pasiūti: LAIKRODĮ, AKORDEONĄ, SIUVAMĄ MASINĄ ir yra daug kitokių prekių.

Tik ką gauta VALGIŲ GAIMINIMAS knyga su keliais tūkstančiais receptų, paruošė keturios agronomės, kaina tik 1 dol. 7.50.

Iš Lietuvos gauta plokštelių albumas. Paruoštas J. Švedo ir kitų, kaina 8 ir 10 dol.

J. Karvelis, 3322 S. Halsted St., Chicago, Ill. tel. YA 7-0677. P.S.: Raštingai ATSIMINIMAI II t. jau gauta. (Sk.)

LALIO ŽODYNAS

yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greit laiku būtų spausdinamas. Todėl siūloma dabar įsigyti šį stipriai išrūgintą 1256 puslapių anglų-lietuvišką ir lietuvišką anglų žodyną. Kaina—\$14.00 žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiūksite \$14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

DIDELIS IR PUIKUS bungalow su 4 miegamais, viršuje dar 2½ kamb. Luksus poilsio kambarys rūšij. Apsauga nuo potvynio. 2 auto mūr. garažas. Marquette Parko apylinkėje — prie krautuvų ir susisiekimo. \$22,500. A. Sirutis.

PAŽYMETINAS NAMAS už \$17,500, į rytus nuo Marquette Parko. 6 kamb. ir garažas. Naujas gesu šildymas. Puikus šakotų pušinių lentų beismontas, sausas. Tinka išnuomavimui. Volodkevicius.

ARTI LABDARIŲ OKIO 3 akrai žemės, 6 kamb. namas ir kiti pastatai. \$18,000. A. Rėklaitis.

7 METŲ 5 KAMB. mūr. bungalow arti Marquette Parko. Įstaišytas rūšys. 2 karų garažas. Geriausias pasidymas. A. Katilius.

VIRS 2 AKRU ŽEMĖS, geras 7-nių kamb. (4 mieg.) namas su pilnu rūsiu. Centralinis šildymas. Dvigubas garažas. Vistidės. Daug vaisinių medžių. Prie Arher ir 135th. \$19,000. A. Rėklaitis.

PRIE PAT MARQUETTE Parko 6 kamb. mūr. bungalow. Aut. gazo šildymas. Alum. langai, potvynio apsauga, 2 auto mūr. garažas. Sklypas 30 pėdų. \$19,000. A. Sirutis.

NAMAS—SAUGUS TURTAS. Štai 5 metų, didelės 6 kamb. mūr. namas su garžu, vienas blokas į pietus nuo Marquette Parko. Gazu šildymas. Rūšys su apsauga nuo potvynio. \$23,000. Volodkevicius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE 6 butų vertingas mūrinis; moderniški ir brangūs vidaus įrenginiai. Centralinis alyva šildymas. Mūrinis garažas. Dvigubas sklypas. Dideles pajamas. Savininkas duoda paskolą.

7 kambarių, 2 aukštų rezidencija, šildymas gazu, 50 pėdų sklypas, kilimai ir kiti priedai. 16,500.

GAGE PARKE

Naujas (4 metų) pajamų kaminis namas. Du atskiri butai. 2 automobilių garažas. 50x125 sklypas. Alumininiai langai, geležinė tvora ir kiti priedai. Geros pajamos.

BRIGHTON PARKE

2 butų mūrinis (5 ir 6 kamb.) arti McKinley Parko. 2 atskiri šildymo gazu vienetai (2 metų senumo), insuliuotas naujas stogas. 2 automobilių garažas, sausas rūšys. Abu butus galima tuoj užimti. \$20,000. Įmokėti apie \$7,000.

Naujas (1½ metų) 6 kamb. mūrinis bungalow, 3 miegamieji, centrinis šildymas alyva, alumininiai langai. Savininkas priverstas parduoti. \$19,000.

7 kamb. medinis. Visai naujai atremontuotas: naujas akmenis frontas, naujas šildymas alyva, nauja plytelių vonia ir virtuvė. Tuojau galima užimti. \$14,800.

KUTRA — NORKUS

REAL ESTATE — INSURANCE

NOTARY PUBLIC

2405 West 51st Street

WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

BRIGHTON PARKE:

Mūrinis 2 po 4, pečiai šildomas, 27 pėdų sklypas. Gražiai įrengti butai. Puiki vieta. \$18,500.

Medinis 2 po 4, pečiai šildomas, aukšta pastogė. Gražūs butai. \$2,000. Įmokėti.

Medinis, 6 butai ir biznio patalpa. Vienas butas šildomas centraliniu šildymu, kiti pečiai. Namai puikiai atrodė.

GAGE PARKE:

Medinis su sklepu, 4 kambariai. Platus sklypas. Centralinis šild. \$10,000.

MARQUETTE PARKE:

Naujas mūrinis 2 po 6. Centralinis šildymas. Puikiai įrengtas sklypas. \$160 pajamų už vieną butą.

Mūrinis 6 kambarių bungalow. Gražiai įrengtas.

Medinis 2 po 6, pečiai šildomas, naujai atremontuotas. Tik \$10,500.

ŠIMAITIS REALTY

2737 WEST 43rd STREET

Cliffside 4-2390

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamąją turtą greitai parduoti ir teisingai pirkti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veiksime Notariatas.

E. KURŠIUS

REAL ESTATE SALES

REpublic 7-9400

But kokį nekilnojamą turtą greitai parduoti ir teisingai pirkti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veiksime Notariatas.

NORVILA

2640 West 59th St PROSPECT 8-5450

BRIGHTON PARKE skubiai ir nupiginta kaina parduodama ant vieno sklypo 2 namai. Mūrinis 2 po 4 ir medinis 2 po 4. Rūšys ir pastogė. Visi butai žviesūs ir jaukūs. Namai mokasi pats. Geros pirkimo sąlygos.

VENTA—4077 ARCHER AVE., Lafayette 3-3881.

SKOKIE — 7819 Kilbourn. 5 kamb. mūrinis angliško tipo. Stikliniai langai. Alyva šildymas. Patrauklioji apylinkė. Praplečiamas. Tinka didesnei šeimai. \$20,500. ORchard 3-1456.

PRIE GRAŽAUS Rest Lake of Manitowish Waters, 14 ežerų grandinėje. Moderniškas 2 miegamų namas, breezeway, garažas, židinis, įrengta. Kaip naujas. Greitam pardavimui — \$14,500.

P. C. HANSON REALTOR MANITOWISH WATERS, WIS. Phone 637.

4 FLETU bargenas. Mūrinis, arti 26 ir Sawyer. 2-3, 1-4, 1-2. Pečiai šildymas. 2 karų garažas. \$12,900. \$3,800 įmokėti. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAWndale 1-7038.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui

TIK \$19,000, 6 kamb. mūr. 10 metų rezidencija, vienas blokas nuo Marquette Parko. Šildymas alyva. Įstaišytas rūšys. Apsauga nuo potvynio. A. Katilius.

SAVIKAINA — \$16,500. 5 kamb. patogus mūro bungalow, moderniška virtuvė ir vonia, automatiškas šildymas alyva, garažas, blokas nuo Marquette Parko. Volodkevicius.

5 KAMBARIŲ mūr. rezidencija, vienas blokas nuo Marquette Parko. Šildymas alyva. Visi kambariai iškloti kilimais. Alum. dvigubi langai. 2-jų karų garažas. \$23,000. A. Katilius.

ASHLAND-65 h. Mūr. 3 butų pajamų namas. Aut. alyvos šildymas. Savininkui puikiai įrengtas 5 kamb. (3 mieg.) butas plus \$200 pajamų į mėn. \$25,000. A. Rėklaitis.

GEROJE LIETUVIŠKOJE KOLONIJOJE 2 aukštų mūr. namas. Apačioje geležies išdirbinių krautuvė ir 4 kambarių butas, viršuje 3 ir 4 kamb. butai. Šildymas karštu vandeniu alyva. Patikima apsauga nuo apsimėmo. 2 auto garažas. Puikiai einas biznis. Namai \$26,000, prekės \$12,000. A. Sirutis.

WEST SIDE. Mūr. 4 butų namas, dvigubas mūr. garažas. Pajamų \$358 į mėn. \$15,500. A. Rėklaitis.

PUOSNUS mūrinis 6½ kambarių Marquette Parke. Karšto vandens šildymas. Moderni vonia ir virtuvė. Gražūs kilimai, dideli kambariai. Kaina \$19,500. Volodkevicius.

P. LEONAS REAL ESTATE